

ZAŠČITA IN REŠEVANJE ↙

Usposobljeni za gašenje požarov

IZ NAŠIH ENOT ↘

Z izborom do
najboljših kandidatov

Marko Pišlar

VARNO PRED KORONAVIRUSOM IN POŽAROM

Epidemiološke razmere zadnjih nekaj dni zahtevajo od nas veliko odgovornosti in solidarnosti ter predvsem upoštevanje navodil in pozivov strokovnjakov glede pravil vedenja, samozaščite ter zaščite drugih za preprečitev širjenja novega koronavirusa. Kot smo to uspešno že počeli spomladi ob epidemiji, je tudi zdaj prav, da v korist sebe in drugih dosledno upoštevamo priporočila in ukrepe glede nošenja zaščitnih mask, ohranjanja priporočene fizične razdalje ter higijene in razkuževanja rok.

Poleg nevarnosti širjenja koronavirusa pa nas iz dneva v dan ogrožajo naravne in druge nesreče, poleti in jeseni zlasti požari v naravnem okolju. Oktober je že tradicionalno mesec požarne varnosti, ko se z različnimi aktivnostmi prebivalce in posamezno ciljno javnost ozavešča o nevarnostih požarov. Tema letošnjega meseca varstva pred požari pod sloganom *Kdor za požarno varnost poskrbi, je v prostem času brez skrbi* je požarna varnost v prostem času. Ne glede na to, kje preživljamo prosti čas, ne smemo nikoli pozabiti, da lahko kadar koli zagori. Da bodo naši prosti dnevi brezskrbni in veseli, je nadvse pomembno, da poznamo preventivne ukrepe, s katerimi lahko preprečimo nastanek požara.

4

VOJAŠKI LETALSKI ORGAN ZA VEČJO VARNOST LETENJA

Pogovor z načelnikom
Vojaškega letalskega organa
polkovnikom Bojanom Brecljem

12

MINISTER TONIN NA OBISKU V ENOTI ZA SPECIALNO DELOVANJE

Seznaitveni obiski ministra
Mateja Tonina v enotah SV

20

VEČ KOT POLOVICA REŠEVANJ ZAHTEVA HELIKOPTERSKO POMOČ

Pri Gradu Kamen v Begunjah na
Gorenjskem predstavili reševanje
v gorah s helikopterjem

8

NALOŽBE V SLOVENSKO VOJSKO SO NUJNE

Načelnik GŠSV brigadir
Robert Glavaš o viziji
razvoja Slovenske vojske

14

PREDSEDVANJE TROJKE DRŽAV ČLANIC SVETU EU

Slovenija bo julija 2021
prevzela predsedovanje
Svetu EU

44

POČASTILI SPOMIN NA BARONA ČEHOVINA

V Slovenski vojski slovesno
zaznamovali 210. obletnico rojstva
in 165. obletnico smrti barona
Andreja Čehovina

10

NOV DRŽAVNI NAČRT OB POJAVU EPIDEMIJE

Z dopolnitvijo državnega
načrta učinkovitejše
spoprijemanje z epidemijo

16

VODITELJSTVO JE POMEMBNA VREDNOTA

Z izbirnim postopkom do
najboljših kandidatov za
33. generacijo Šole za častnike

VOJAŠKI LETALSKI ORGAN ZA VEČJO VARNOST LETENJA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Vojaški letalski organ (VLO) opravlja strokovne, regulativne in nadzorne naloge na področjih letalnosti vojaških letalnikov, varnosti letenja, vojaškega zračnega prometa, nadzora in kontrole zračnega prostora ter licenciranja vojaškega letalskega in drugega vojaškega strokovnega osebja. Načelnik VLO polkovnik Bojan Breclj je opisal pomembno nalogo VLO, ki zagotavlja, da se operacije vojaškega letalstva izvajajo skladno s predpisi in pravili. Zato ima VLO veliko odgovornosti. Ob tem je poudaril, da je letalska varnost pojem, ki ne vključuje le dela letalskih enot, temveč tudi infrastrukturo, načrtovanje usposabljanj in vaj ter delo drugih pripadnikov vojaškega letalstva in tudi celotne Slovenske vojske. V pogovoru za Revijo Slovenska vojska je predstavil sestavo in delovanje VLO ter pomembnejše izzive v prihodnosti.

▣ DOLGO STE BILI POVELJNIK 15. POLKA VOJAŠKEGA LETALSTVA, PRED DOBRIM LETOM PA STE PREVZELI VODENJE VOJAŠKEGA LETALSKEGA ORGANA, KI IMA NADZORNO FUNKCIJO. KAKO BI PRIMERJALI OBA POLOŽAJA?

Naloge obeh vodilnih mest se seveda razlikujejo, pravzaprav pa gre za dve strani istega kovanca. Na obeh položajih je treba zagotoviti nujne vojaške zmogljivosti za Slovensko vojsko in hkrati varno izvesti naloge. Poveljnik 15. polka vojaškega letalstva (PVL) opravlja naloge skladno z mogočo izvedbo v časovno omejenih okvirih in na podlagi trenutno razpoložljivih virov. VLO je odgovoren, da poveljniku zagotovi pravne okvire, ki mu izvedbo teh nalog omogočajo. Pri tem upošteva varnost v zračnem prometu in varnost letenja. VLO hkrati tudi nadzira, ali se celotne operacije vojaškega letalstva izvajajo skladno s predpisi in pravili ter standardi.

▣ VLO JE DANES SAMOSTOJNA IN STROKOVNO NEODVISNA VOJAŠKA ORGANIZACIJSKA ENOTA SLOVENSKE VOJSKE, PODREJENA NEPOSREDNO NAČELNIKU GENERALŠTABA SLOVENSKE VOJSKE. KAKO SE JE ENOTA RAZVIJALA V PRETEKLOSTI?

Že od ustanovitve prvih enot vojaškega letalstva SV so delovali častniki za varnost letenja in kontrolo kakovosti. Prvi organ je bil najprej del 1. operativnega poveljstva vojaškega letalstva in zračne obrambe. Junija 2004 je bil ustanovljen Oddelek za nadzor plovnosti in varnost letenja. V oddelku so skrbeli tako za področja letalnosti vojaških letalnikov in kontrolo kakovosti, licenciranja, vojaškega zračnega prometa, letalske varnosti kot tudi za

preiskavo letalskih nesreč in incidentov vojaških letalnikov do konca leta 2010. Zaradi spremembe zakonodaje, tako na evropski kot nacionalni ravni, je sledila razdelitev oddelka na Vojaški letalski organ – kot najvišji strokovni letalski organ Slovenske vojske – in na Službo za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov, ki je zdaj del Ministrstva za obrambo. VLO deluje v sestavi Generalštaba Slovenske vojske.

▣ KAKO JE VLO ORGANIZIRAN DANES IN KATERA SO GLAVNA DELOVNA PODROČJA?

Pooblastila VLO izhajajo iz člena 5. a Zakona o letalstvu, v katerem so opredeljene naše pristojnosti. V tem pogledu smo popolnoma izenačeni z Javno agencijo za civilno letalstvo Republike Slovenije. Lani smo VLO s spremembo formacije uspeli organizirati v tri temeljne stebre, zdaj se oblikuje že četrti. Imamo Skupino za varnost letenja, ki se ukvarja z operativnim delom, torej z zagotavljanjem varnosti letenja, programi usposabljanja, licenciranjem vojaškega letalskega in drugega vojaškega strokovnega osebja in drugim. Skupina za plovnost se ukvarja s potrjevanjem sistema vzdrževanja letalnikov, kontinuiranim nadzorom letalnosti in certifikacijo nadgrajenih letalnikov ter licenciranjem letalskega tehničnega osebja. Tretji del je Skupina za kontrolo in nadzor zračnega prometa, ki je povezana z delovanjem 16. centra za nadzor in kontrolo zračnega prostora, vzdrževanjem, certifikacijo sistemov ter naprav nadzora in kontrole zračnega prostora in z vojaškim zračnim prometom. Del bodoče skupine, ki bi jo želeli v prihodnosti še okrepiti, predstavlja samostojni pomočnik za vojaška letališča in kontrolo kakovosti.

Pogovor z načelnikom Vojaškega letalskega organa

polkovnikom **BOJANOM BRECLJEM**

“

**V VLO
bo treba
izpopolniti
predpise in
zakonodajo,
predvsem
na vojaškem
področju.**

Posebnost VLO je, da komunicira neposredno z enotami vojaškega letalstva, izvaja redne in izredne nadzore ter določi ukrepe. Poveljujoči teh enot morajo o vsem tem obvestiti nadrejene.

▣ KAKO SE CIVILNA IN VOJAŠKA ZAKONODAJA NA PODROČJU LETALSTVA PREPLETATA IN V ČEM SE RAZLIKUJETA?

Vojaško letalstvo Slovenske vojske temelji tudi na civilni zakonodaji. Zakonodaja na področju letalstva se nenehno spreminja. Spremljamo evropsko zakonodajo in jo poskusimo čim bolj uveljaviti. Če je za civilni del zavezujoča, je za vojaške letalnike priporočljiva oziroma v nekaterih primerih celo zavezujoča. Tako je na primer z opremljenostjo letalnikov. Katera izmed priporočil in koliko bodo zavezujoča tudi za nas, pa je odločitev VLO. Kot vojska lahko izstopimo iz okvira predpisov na civilnem področju, ki ga tudi sicer upravljamo mi. Dejstvo je, da se vojaški piloti ne morejo urediti po civilnih predpisih, saj morajo biti usposobljeni za delo v najtežjih razmerah. Naloge, pristojnosti in pooblastila VLO so veliki, vendar so bili do zdaj zajeti samo v že omenjenem členu 5. a Zakona o letalstvu. Zato smo v preteklem letu začeli pripravljati več pravilnikov. Sprejet je bil na primer pravilnik o VLO in pogojih, ki jih morajo izpolnjevati letalski nadzorniki, medresorsko pa se usklajuje pravilnik o vojaških letališčih. Pripravljamo tudi pravilnik o licenciranju vojaškega letalskega in drugega strokovnega osebja. Prav tako smo nosilec standardizacije za področje vojaškega letalstva. Aktivno sodelujemo tudi pri spremembah civilne zakonodaje, pri čemer dajemo strokovna stališča na predloge nacionalnih civilnih letalskih predpisov in uvajanja evropskih.

▣ OMENJATE LICENCIRANJE STROKOVNEGA OSEBJA. LAHKO NATANČNEJE POJASNITE, KAJ TO POMENI PRI NA PRIMER PILOTU SLOVENSKE VOJSKE?

Licenciranje obsega celotno življenjsko kariero nekega specialista. Da pride vojaški pilot do vojaškega izkaza, mora najprej končati letalsko smer šolanja na strojni fakulteti, nato opraviti Šolo za častnike, sledijo tri leta

usposabljanja v Letalski šoli. Kandidat pridobi po opravljenem šolanju osnovno civilno licenco in na njeni podlagi vojaški izkaz. Zatem se mora šolati za tip helikopterja ali letala in za vpis posameznih pooblastil, na primer na helikopterjih za delo z vitlom. Licenca oziroma vojaški izkaz na kratko pomeni pooblastilo oziroma dovoljenje za opravljanje določenih nalog. Opredeljuje, katere naloge in odgovornosti ima nekdo. Pri tem ne gre le za izkaze pilotov in tehnikov, temveč za vse, ki sodelujejo pri izvajanju letalskih nalog, od padalcev, gorskih reševalcev, gasilcev, kontrolorjev združenih ognjev, operaterjev brezpilotnih letalnikov, operativnega in tehničnega osebja nadzora in kontrole zračnega prostora itn. Vse vojaške izkaze izdaja VLO. Vsi izdani izkazi ali pooblastila pa temeljijo na verificiranih programih usposabljanja VLO.

▣ TAKO KOT IMAJO PILOTI LICENCE, IMAJO LETALNIKI DOVOLJENJA. KAKŠNA JE VAŠA NALOGA PRI NADZOROVANJU LETALNOSTI?

Proizvajalec predpiše vsem letalnikom sistem vzdrževanja, kar potrди VLO, ki predpisuje periodiko in vsebino preventivnega vzdrževanja. Nadzorniki letalnosti znotraj svojih pooblastil za

vsak letalnik enkrat na leto preverjajo skladnost izvedenih vzdrževalnih del s potrjenim sistemom in tako podaljšajo pričevale o letalnosti nekega letalnika. Skupina za plovnost obravnava tako letalske tehnične enote Slovenske vojske kot tudi zunanje organizacije, ki izvajajo vzdrževanje in nadgradnjo letalnikov SV. Z izdajo dovoljenja o ustreznosti letalske vzdrževalne organizacije nadzorniki potrdijo ustreznost prostorov, osebja, dokumentacije, orodja, opreme in organiziranosti. Dovoljenja se na podlagi izvedenih nadzorov periodično podaljšujejo. Pri procesu nadgradenj letalnikov na začetku VLO sodeluje in izdaja soglasja o tehnični ustreznosti predlagane nadgradnje. Po koncu del VLO z izdajo certifikata potrdi ustreznost izvedenih del na letalniku in tako tudi primernost za vrnitev v operativno uporabo. Zdaj smo vključeni v modifikacijo letala Pilatus PC-9M z novimi radijskimi napravami in v proces modifikacije radarjev dolgega dosega.

▣ OBRAMBNI MINISTER TONIN JE NAPOVEDAL NALOŽBE V VOJAŠKA SREDSTVA, MED DRUGIM TUDI NABAVO VOJAŠKEGA TRANSPORTNEGA LETALA IN DVEH HELIKOPTERJEV. KAKO BOSTE PRI TEH NAKUPIH SODELOVALI?

Kot pri modifikacijah sodelujemo tudi pri nabavi novih sredstev, nismo pa del projektne skupine, saj bi bili kot nadzorni organ v nasprotju interesov. Sodelujemo predvsem na področjih spoštovanja in zagotavljanja zahtevanih standardov z vidikov delovanja in vzdrževanja. Želimo si, da nas odločevalci čim prej vključijo v procese nabave, in sicer že od pripravljavanja nabavnih pogojev, saj imamo zahteve in predpise, ki morajo biti upoštevani. Tudi pot od nabave do operativne uporabe je krajša, če smo vključeni že od začetka, saj lahko sproti preverjamo dokumentacijo, vemo, kaj nam manjka in kaj je treba pripraviti. Vključeni smo tudi pri prevzemu letalnika s pregledom celotne dokumentacije, kar pa ni malo dela. Brez izdanega potrdila o plovnosti VLO se novo sredstvo ne sme uporabljati. Če novi helikopter ne bi ustrezal standardom, se ne bi smel začeti uporabljati – to lahko primerjamo z neke vrste homologacijo avtomobilov. Pomembni so še vzpostavitev programov vzdrževanja, pregledi in verifikacija programov usposabljanja osebja.

▣ ZA PREDPISOVANJE PRAVIL IN NADZOR SKRbite TUDI NA DRUGIH PODROČJIH VOJAŠKEGA LETALSTVA, KOT SO NA PRIMER RADARJI IN BREZPILOTNI LETALNIKI. KATERA SO ŠE VAŠA PODROČJA DELOVANJA?

V sistemu vojaškega letalstva in zračne obrambe v nadzoru in varovanju zračnega prostora Republike Slovenije delujejo tudi radarji, za katere so prav tako predpisani tehnični pregledi in obratovalna dovoljenja. V povezavi s tem skrbimo za predpisane licence, usposabljanja in vojaške izkaze osebja, ki te sisteme upravlja. Vključeni smo v nadzor in kontrolo izvajanja delovanja brezpilotnih letalnikov in licenciranje osebja, ki jih upravlja. Pri tem je pomembno področje kontrolorjev združenih ognjev, ki delujejo v okviru vojaškega izkaza. Na ravni Slovenske vojske uvajamo priporočila, ki jih predpiše letalski preiskovalni organ po nekem incidentu ali nesreči. Če se zgodi incident ali nesreča, oni vodijo ves potek preiskave ter izdajo varnostna priporočila. To nam ne preprečuje, da ne bi na podlagi dogodka takoj izdali ukrepov, predvsem zaradi preprečitve ponovitve. Zadnji tak primer je bil lanski incident letala Pilatus, ki je letelo na zelo nizki višini. Letalski preiskovalni organ je začel takoj preiskovati dogodek, mi pa smo še isti dan prepovedali letenje na nizkih višinah in začeli nadzirati enoto glede priprave na letenje. Na tej podlagi smo izdali nekaj sistemskih ukrepov.

▣ KAKO DRUGE DRŽAVE ZAVEZNIŠTVA UREJAJO PODROČJE VOJAŠKEGA LETALSTVA IN KAKO SODELUJETE Z NJIMI?

Vse vojske imajo organe, ki skrbijo za letalsko varnost, le da se različno imenujejo in so drugače organizirani. Načelniki letalskih organov posameznih držav si v okviru zavezništva na srečanjih izmenjujejo izkušnje dvakrat na leto. Letos smo zaradi epidemije imeli le videokonferenco, odpadla je tudi načrtovana predstavitev VLO na konferenci o letalski varnosti v Veliki Britaniji. Jeseni pričakujemo delovanje Natove strokovne skupine, ki bo verificirala VLO kot primerljiv organ znotraj zavezništva. Vključen sem v več mednarodnih skupin na področju vojaškega letalstva zavezništva. Sem vodja generičnega področja za Natove standarde ter predstavnik SV v najvišjih Natovih letalskih organih, kot sta Odbor za letalstvo (Aviation Committee) in Odbor za zračno in raketno obrambo (Air and Missile Defence Committee).

▣ KATERE CILJE IMATE KOT NAČELNIK VLO?

V VLO bo treba izpopolniti izpopolniti predpise in zakonodajo, predvsem na vojaškem področju. Treba bo tudi uskladiti civilno zakonodajo in uvesti Natove standarde ter predpise Evropske unije. Napredek je odvisen tudi od kadrovskih virov. Nekatere predpise, na primer pravilnik, smo že prenovili, a smo še daleč od zelenega cilja. Drugi cilj je predvsem povezan z dojemanjem VLO in letalske varnosti. Ni prav, da se VLO povezuje samo z letalskimi enotami, torej da nadzorujemo pilote, tehnike in drugo letalsko osebje. Naš cilj je, in to že delamo, da termin varnost letenja nadomestimo s širšim izrazom letalska varnost. Vsi v Slovenski vojski se moramo začeti zavedati, da smo zanj odgovorni, od načrtovalcev vaj na Generalštabu SV do Poveljstva sil ter poveljstev in enot SV. Zavzemal se bom tudi za tesnejše mednarodno povezovanje, in sicer za dvostransko sodelovanje z državami, ki imajo vojaško letalstvo primerljive velikosti, kot so Danska, Nizozemska in Belgija. Z njimi lažje izmenjujemo dobre prakse in se pogovarjamo o skupnih izzivih. Verjamem, da bomo povezani pri našem delovanju uspešnejši.

NALOŽBE V SLOVENSKO VOJSKO SO NUJNE

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Načelnik GŠSV brigadir Robert Glavaš je v petek, 4. septembra, predstavnikom medijev na Ministrstvu za obrambo predstavil vizijo razvoja Slovenske vojske. Izpostavil je pomembne prednostne naloge pri zagotavljanju ustreznih kadrovskih in finančnih virov za učinkovito delovanje Slovenske vojske.

Brigadir Glavaš je najprej izpostavil, da so naložbe v Slovensko vojsko, ki so predvidene v Zakonu o zagotavljanju sredstev za investicije v Slovenski vojski, nujne za njeno delovanje. Dodal je, da v vojski ta sredstva potrebujejo za opravljanje nekaterih temeljnih nalog, ki morajo biti izvedene, skladno z zakonom in ustavo ter vsemi zavezami do zaveznitva. Načelnik GŠSV je še poudaril, da je bilo v preteklih desetih letih v Slovenski vojski malo naložb, zahteve do vojske pa so iz dneva v dan večje, tako doma kot v tujini. Po njegovih ocenah so vlaganja nujna, če želimo uresničiti zaveze, predvsem za obrambo svoje države, in za opravljanje nalog v okviru zaveznitva.

Predlog zakona predvideva 780 milijonov evrov naložb v vojsko v prihodnjih šestih letih. Skladno s predlogom so naložbe razdeljene v sedem skupin. Slovenska vojska namerava kupiti novo transportno letalo in dva helikopterja ter oklepna vozila 8x8 in 4x4, kar predstavlja največji delež naložb. Prav tako bodo v vojski denar namenili za nakup nove informacijske tehnologije v povezavi s hibridnim in kibernetskim delovanjem, posodobili bodo osebno opremo pehotnega vojak in pripadnikov specialnih sil, kupili

protioklepna sredstva in orožje. Del denarja bodo porabili tudi za nujno prenovno vojaške infrastrukture.

Brigadir Glavaš je prav tako izpostavil pomen sprejetja predloga novele Zakona o obrambi, ki naj bi izboljšala statusni položaj pripadnikov po 45. letu starosti. Skladno s spremembo dosedanje zakonodaje si v Slovenski vojski prizadevajo zagotoviti nadaljnje delo za pripadnike po doseženi starostni meji. Zaposlili bi jih lahko kot specialiste, skladno s predlogom GŠSV, ki bo natančno opredelil, katere vojaške specialistične službe so potrebne. Druga rešitev je, da bi te pripadnike zaposlili za opravljanje nalog varovanja objektov v Slovenski vojski. Zadnja možnost pa je prerazporeditev na druga ministrstva. Brigadir Glavaš je pojasnil, da če bi pripadnik po prerazporeditvi prejemal nižjo plačo, bi mu razliko pokrilo Ministrstvo za obrambo, vse dokler ne bi na novem delovnem mestu dosegel višine plače, ki jo je prejemal za delo v Slovenski vojski.

Načelnik GŠSV je povedal, da se zavedajo pomembnosti kadra v Slovenski vojski, zato nameravajo sprejeti nekatere ukrepe, s katerimi bi spodbudili mlade za zaposlitev. Pripravlja se nov koncept Do zaposlitve v Slovenski vojski v sedmih dneh, po katerem bi postopek zaposlovanja trajal bistveno manj časa, kot je do zdaj. Prav tako načrtujejo ukrepe, ki so povezani z izobraževanjem vojaškega kadra. Poleg novoustanovljene višje vojaške šole za podčastnike se pripravlja še koncept vojaških modulov, ki bi bili del programa nekaterih slovenskih fakultet. Tako bi po načelnikovih besedah v vojski pridobili častniški kader hitreje, kot to poteka danes.

Glede sodelovanja pripadnikov SV pri varovanju državne meje v podporo Policiji je brigadir Glavaš omenil, da si želijo to sodelovanje še okrepiti. Prenovili bodo pravila delovanja Slovenske vojske na meji, da bodo ta jasnejša in natančnejša. Pripadnikom SV, ki tam delujejo, bi po novem poveljeval vojaški poveljnik. Ob vsem tem bodo pripravljene štiri stopnje vključevanja vojakov po 37. členu Zakona o obrambi. Prav tako nameravajo povečati prisotnost vojske na terenu, saj bo izvajala večino svojih usposabljanj na območjih ob državni meji.

S SPORAZUMOM PODKREPILI SODELOVANJE

Minister za obrambo mag. Matej Tonin ter minister za okolje in prostor mag. Andrej Vizjak sta 18. avgusta podpisala sporazum o operativnem sodelovanju med ministrstvom pri izvajanju meteorološke, hidrološke, oceanografske in lavinske dejavnosti ter spremljanju in preučevanju naravnih nesreč. Minister Tonin je po podpisu dejal, da je ta izraz dobrega sodelovanja med ministrstvom, obenem pa bo omogočil njegovo nadaljnjo krepitev, saj se sodelovanje širi tudi na območje akvatorija države.

Agencija za okolje in Slovenska vojska tesno sodelujeta pri izvajanju meteorološke, hidrološke, oceanografske in lavinske dejavnosti za potrebe obrambe države, saj meteorološka in lavinska opazovanja na naši najvišji meteorološki postaji skupaj opravljajo pripadniki vojske in uslužbenci agencije. Tesno je tudi njuno sodelovanje pri zagotavljanju meteorološke podpore za načrtovanje in delovanje v zračnem prostoru Republike Slovenije. Tako imata agencija in Slovenska vojska skupno ekipo meteoroloških opazovalcev na letališču v Cerkljah ob Krki, obe ustanovi pa sodelujeta pri pripravi posebnih vremenskih napovedi za letalstvo. Agencija za okolje skrbi za redno umerjanje meteorološke opreme, ki jo Slovenska vojska uporablja pri svoji dejavnosti, ter za izobraževanje njenih pripadnikov o meteorologiji. Prav tako za Slovensko vojsko pripravlja dodatne meteorološke, hidrološke, oceanografske in lavinske informacije, ki omogočajo učinkovitejše ter varnejše delovanje njenih pripadnikov. Temelj za medsebojno sodelovanje je dogovor, ki sta ga na podlagi obsežnega preteklega sodelovanja leta 2003 sklenili ministrstvi. Ta predvideva skupno načrtovanje in sodelovanje ter razvoj na področju

BESEDILO SSK
FOTO Bruno Toič

Sporazum je izraz dobrega sodelovanja med ministrstvom, obenem pa bo omogočil njegovo nadaljnjo krepitev.

meteorologije za obrambne potrebe. Novi sporazum predvideva nadaljevanje sodelovanja Agencije za okolje in Slovenske vojske pri pripravi splošnih informacij o vremenu, podnebju, strukturi snega in snežnih plazovih v Sloveniji, izvajanju meteorološke podpore za načrtovanje ter delovanje v zračnem prostoru nad Slovenijo, pridobivanju podatkov o stanju okolja na ogroženih in prizadetih območjih zaradi naravnih nesreč na območju naše države, vzdrževanju ter umerjanju meteorološke opreme Slovenske vojske, pripravi opozoril pred nevarnimi vremenskimi in vremensko pogojenimi dogodki v državi ter na področju izobraževanja, usposabljanja in strokovne pomoči. Prav tako vključuje tudi sodelovanje pri izvajanju meteorološke in oceanografske podpore pri načrtovanju ter delovanju Slovenske vojske v akvatoriju Republike Slovenije. Agencija za okolje in Slovenska vojska bosta sodelovali predvsem pri zagotavljanju kakovostnih oceanografskih meritev na območju slovenskega morja, pri pripravi posebnih pomorskih biltenov ter drugih informacij o trenutnem in prihodnjem vremenu na morju ter fizikalnih in kemijskih lastnostih morja.

NOV DRŽAVNI NAČRT OB POJAVU EPIDEMIJE

Vlada Republike Slovenije je na seji 23. julija letos sprejela spremenjen in dopolnjen Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni pri ljudeh. Pri pripravi načrta so bile upoštevane izkušnje, ki jih je Slovenija pridobila med epidemijo covida-19, in izkušnje iz tujine. Upoštevani so priporočila strokovnjakov Ministrstva za zdravje in Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter predlogi in pripombe ministrstev, vladnih služb, občin in organizacij, vključenih v pripravo načrta.

V novem načrtu so dopolnjena in podrobneje opredeljena temeljna izhodišča. Za uspešnejše preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni je upoštevano načelo postopnosti priprav v odzivanju sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na pojav nalezljive bolezni. Tako je v načrtu opredeljeno, da se proces načrtovanja priprav na opravljanje nalog v razmerah epidemije oziroma pandemije nalezljive bolezni začne že pred njeno razglasitvijo oziroma ob pojavu večjega števila okuženih in obolelih v državi. Že v tej fazi so lahko sredstva ter sile za zaščito, reševanje in pomoč v lokalnih skupnostih ter organizacijah pripravljeni, delovanje celotnega sistema pa se prilagodi razmeram glede nalezljive bolezni.

Ena izmed pomembnih novosti je zahteva, da bodo nosilci načrtovanja na nižjih ravneh, to so regije in občine, v 60 dneh po vladnem sprejetju državnega načrta pripravili oziroma uskladili svoje načrte oziroma dele načrtov zaščite in reševanja z državnim načrtom.

**Novi državni načrt
bo izvajalcem
nalog zagotovil
vse informacije za
preprečevanje širjenja
nalezljive bolezni,
prebivalcem pa,
kako naj se ustrezno
odzivajo.**

BESEDILO SSK
FOTO Bruno Toič

V načrtu je tudi določeno, da morajo ministrstva in vladne službe, ki pripravljajo načrte dejavnosti, zagotoviti zalogo materialno-tehničnih sredstev za najmanj mesec dni samostojne oskrbe. Načrtovati pa jih morajo za obdobje treh mesecev, pri čemer bodo te zaloge zagotovljene v državnih blagovnih rezervah. Oblikovana in usklajena bodo tudi merila za upravičenost do stroškov za izvajanje načrtov. V načrtu je na novo opredeljen sistem operativnega vodenja sil za zaščito, reševanje in pomoč po sistemu vodenja odziva na dogodke, ki je bil razvit na podlagi mednarodno uveljavljenega sistema vodenja odziva na nesrečo (Incident Command System – ICS). Razvejanost organizacijske strukture vodenja sil se bo prilagajala vrsti in številu nalog ter številu njihovih izvajalcev in tudi številu hkratnih dogodkov na isti ravni pristojnosti. Natančneje so opredeljeni zaščitni ukrepi ter naloge zaščite, reševanja in pomoči, dopolnjeno je poglavje o osebni in vzajemni zaščiti.

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE BO SOFINANCIRALA DRŽAVA

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Bruno Toič

Vtorek, 8. septembra, je bil minister za obrambo mag. Matej Tonin na obisku v Parku vojaške zgodovine v Pivki. Na srečanju sta z direktorjem parka mag. Jankom Boštjančičem podpisala pogodbo o sofinanciranju delovanja muzejskega kompleksa. Zagotovljena sredstva v višini 200.000 evrov na leto so pomemben vir za preživetje in nadaljnji razvoj parka ter ohranjanje nacionalne vojaškozgodovinske dediščine Slovenije.

Park vojaške zgodovine se je iz idejnega projekta razvil pred petnajstimi leti in je danes največji muzejski kompleks v Sloveniji. Je tudi eden najbolj obiskanih muzejev pri nas. Leta 2019 se je z vpisom v razvid muzejev formalno uvrstil med slovenske in svetovne muzeje. To muzejem omogoča dodatne možnosti povezovanja in razvoja. Park je primer dobre prakse obnove in oživljanja zapuščene vojaške infrastrukture, ki vzbuja občudovanje tako pri domačih obiskovalcih kot pri gostih iz tujine. Edina stalna večja razstava Pot v samostojnost prikazuje prelomne dogodke med razpadom Jugoslavije in oblikovanje nove slovenske države s poudarkom na vojni za samostojno Slovenijo. Razstava je pomembna za krepitev nacionalne zavesti.

Po podpisu pogodbe o sofinanciranju je direktor parka Janko Boštjančič povedal, da so po dolgoletnih prizadevanjih dočakali dodatno finančno spodbudo, ki jo bodo v prihodnosti potrebovali. »Po več praznih obljubah je ta pogodba prvi

jasen izvedbeni akt, ki omogoča ne samo preživetje, temveč tudi nadaljnji razvoj parka,« je še dodal. Na področju muzejskih vsebin in širjenja ponudbe bodo sprejeta programska sredstva parku v prihodnosti omogočila dostojno praznovanje 30-letnice samostojnosti Republike Slovenije, ki vključuje prenovu in dopolnitev razstave Pot v samostojnost ter pripravo drugih tematskih dogodkov. »Zahvaljujem se Vladi RS, ki je konec julija sprejela sklep o sofinanciranju parka za leti 2020 in 2021 ter tako potrdila njegov nacionalni pomen,« je poudaril direktor. Glede na izrazit medresorski značaj parka je vlada določila šest ministrstev, ki bodo zagotovila potrebna sredstva v višini 200.000 evrov na leto. Letošnje poletje so imeli v parku kljub ukrepom zaradi koronavirusa velik obisk, ki je celo presegel lanskega v enakem obdobju. »Posameznih obiskov je veliko, manj pa je obiskov organiziranih skupin, prav tako so odpovedani vsi dogodki, ki jih v parku pripravljamo vsako leto,« je še dopolnil.

Park vojaške zgodovine upravlja Javni zavod za upravljanje dediščine in turizem Pivka, ki mu ustanoviteljica Občina Pivka zagotavlja razliko med ustvarjenimi prihodki in stroški za delovanje. Ta razlika pa bistveno presega zmoglosti občinskega financiranja. Župan Robert Smrdelj je povedal, da je podpis pogodbe prelomni trenutek, ko začne sodelovati tudi država. »Park vojaške zgodovine je eden pomembnejših razvojnih projektov Občine Pivka in brez sodelovanja države takega projekta ne bi zmogli uresničiti,« je dodal pivški župan. Minister za obrambo mag. Matej Tonin je ob koncu izpostavil, da je Park vojaške zgodovine eden najboljših muzejev v Sloveniji, v katerem so znali spretno združiti razstavne predmete in iz njih ustvariti zgodbo. »Muzej je pomemben za ohranjanje vojaške dediščine, prav tako prispeva k ugledu in promociji vojaškega poklica,« je še povzel minister.

MINISTER TONIN NA OBISKU V ENOTI ZA SPECIALNO DELOVANJE

BESEDILO SSK
FOTO ESD

Prvih sto dni mandata ministra za obrambo mag. Mateja Tonina je minilo predvsem v znamenju sprijemanja z epidemijo covid-19. Tradicionalne seznanitvene obiske ministra po enotah Slovenske vojske je bilo treba zato prestaviti. Izboljšanje epidemiološke slike in sprostitev posameznih preventivnih ukrepov sta novemu vodstvu Ministrstva za obrambo omogočila, da je še pred parlamentarnim premorom obiskalo Generalštab SV, Poveljstvo sil ter vse tri brigade Slovenske vojske. Vrhunec prvega kroga uradnih obiskov je predstavljal tako imenovani dan s Slovensko vojsko, ki ga je minister Tonin preživel v kočevskih gozdovih s pripadniki Enote za specialno delovanje (ESD). Obiska so se poleg ministra udeležili še načelnik Generalštaba SV brigadir Robert Glavaš, državna sekretarja Uroš Lampret in mag. Damijan Jaklin ter vodja kabineta ministra Rok Srakar.

Obisk ministra Tonina v Enoti za specialno delovanje se ni izneveril zdaj že utečeni praksi. Pri seznanjanju z razmerami in delovanjem sistema Ministrstva za obrambo minister poudarja zlasti praktičen prikaz ter osebne izkušnje na terenu. Po uvodnem srečanju s poveljstvom enote in predstavitvi njenega delovanja ter načrtov za prihodnost je po programu sledil ogled strelišča. Pripadniki ESD in njihov poveljnik podpolkovnik Miha Rijavec so v sodelovanju s pripadniki Centra za varnost in zaščito (CVZ), ki varujejo ministra, na poti tja pripravili prikaz ukrepanja, ko je treba zaščititi varovano osebo. Ob zaznavi morebitne nevarnosti so pripadniki CVZ varovano osebo nemudoma umaknili na začasno varno lokacijo in se takoj povezali s pripadniki ESD, ki so izvedli reševanje varovane osebe, skupino pa pospremili na varno.

Omenjena nenapovedana akcija je bila uvod v predstavitev, ki je potekala na strelišču in v strelski hiši. Pripadniki ESD so prikazali delovanje enote v boju s poudarkom na postopkih, ko bi bilo treba oskrbeti in evakuirati ranjenega soborca. Pri tem je bilo treba uporabiti veliko znanja s področja zdravstvene oskrbe, ki ga posamezni pripadniki ESD med svojim usposabljanjem pridobijo na posebnem šolanju v Združenih državah Amerike.

**Predstavitev
ukrepanja ob zaščiti
varovane osebe**

**Pripadniki ESD
so v strelski hiši
prikazali reševanje
talcev iz objekta.**

**Prikaz postopkov
zdravstvene oskrbe
ranjenca**

Poveljstvo enote je ministra seznanilo s težavami, ki jih imajo v enoti pri priznavanju pooblastil operaterjev zdravstva, njihove usposobljenosti ter možnosti uporabe pridobljenega znanja v Sloveniji. Minister jim je obljubil podporo pri premagovanju morebitnih birokratskih ovir in pri medresorskem usklajevanju. V strelski hiši, ki je edinstvena v Sloveniji, zavidajo pa nam jo tudi nekatere sosednje države, so pripadniki ESD izvedli prikaz reševanja talcev iz objekta. Gostje so opazovali njihove postopke z galerije nad njo. Sklepno dejanje obiska ministra z delegacijo na strelišču je bila predstavitev osebne oborožitve pripadnikov ESD s praktičnim preizkusom.

**Poveljnik ESD je ministru izročil skupinsko fotografijo
s pripadniki bojne skupine.**

Pestro dopoldansko dogajanje je tako dalo dovolj iztočnic za pogovore vodstva ministrstva s poveljstvom ESD med delovnim kosilom, ki je bilo pravzaprav zgolj premor pred popoldanskim nadaljevanjem aktivnosti. V bližini osrednjih objektov v Škrilju stoji kapela Prelite krvi, ki so jo iz lesa kočevskih gozdov ter ostankov nekdanje cerkve, ki je stala na tem mestu, zgradili pripadniki ESD. Spomladi pa so v okoliških gozdovih našli nekajtonsko skalo, ki so jo postavili poleg kapele in na njej uredili spominsko ploščo umrlim pripadnikom enote. Ploščo sta slovesno odkrila minister Matej Tonin in podpolkovnik Miha Rijavec. Ob tem sta se spomnila umrlih pripadnikov enote, ki bodo vedno ostali del Škrilja in ESD. Hkrati sta si zaželela, da bi bilo ploščic z imeni na skali čim manj. Mašo za pokojne je ob tej priložnosti daroval vojaški vikar Milan Pregelj.

Obisk enote se je na željo ministra nadaljeval s pohodom na bližnje Zdihovo, kjer je delegacija spoznala nekatere osnovne veščine preživetja v naravi. Skupina se je oprtana s polnimi nahrbtniki kljub temnim oblakom in bližajočemu se grmenju odpravila v težko prehodne kočevske gozdove. Sledi na razmočenih tleh so dale jasno vedeti, da je pravi gospodar teh gozdov medved. Kljub temu pa pripadniki Slovenske vojske s kosmatinci živijo v precejšnjem sožitju, saj se medvedi praviloma izogibajo ljudem. Prikaz veččin preživetja v naravi je bil namenjen zagotavljanju dobrin, ki jih posameznik potrebuje v tem primeru, in sicer ognja, zavetja, vode in hrane. V nekem trenutku je bilo vsekakor dobrodošlo tudi znanje iz postavljanja bivača, saj je ob vrnitvi nad Škriljem začelo močno deževati, tako da so udeleženci pohoda še pristneje občutili delovanje v različnih vremenskih razmerah.

Ob koncu obiska je poveljnik ESD podpolkovnik Rijavec ministru Toninu v spomin izročil poseben spominski nož enote in skupinsko fotografijo s pripadniki bojne skupine iz ESD. Minister je dan v Škrilju sklenil z zahvalo za dragocene izkušnje, prav tako se je prepričal, da je srce enote na pravem mestu. Obljubil je, da bo vodstvo ministrstva opravilo svojo nalogo in zagotovilo enoti ustrezna sredstva ter vzpostavilo take razmere, da bo še naprej opravljala svoje poslanstvo.

PREDSEDOVANJE TROJKE DRŽAV ČLANIC SVETU EU

BESEDILO Katja Krušec, Sektor za evropske zadeve, DOP
FOTO www.eu2020.de

Julija je predsedovanje Svetu EU prevzela nova trojka držav članic EU. Predsedstvo sestavljajo tri države, ki druga za drugo prevzemajo predsedovanje Svetu EU. Prva v trojki je začela predsedovati Nemčija, leta 2021 pa ji bosta sledili Portugalska in nato še Slovenija. V 18-mesečnem programu trojke, ki je usklajen z drugimi ustanovami EU, vsaka država posebej sledi svojemu šestmesečnemu programu.

PROGRAM TROJKE PREDSEDSTEV

Glavni cilj trojke predsedstev bo zagotovo izvajanje ukrepov, ki bodo zagotovili okrevanje gospodarstva, skladno s ciljem doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050. Pri tem je treba slediti predvsem smernicam iz Načrta za okrevanje za bolj odporno, trajnostno in pravično Evropo iz aprila 2020. Prav tako se je predsedstvo zavezalo, da bo izvajalo potrjen Večletni finančni okvir za obdobje 2021–2027, s katerim bo uresničevalo strateške cilje EU. Program večinoma vsebuje smernice glede omogočanja zaščite in svoboščin državljanov in državljanov EU, zagotavljanja

Srečanje obrambnih ministrov držav EU v Berlinu

razvoja gospodarstva, uresničevanja podnebno nevtralne in zelene Evrope ter zastopanja evropskih interesov in vrednot po svetu. V okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) bo trojno predsedstvo delovalo pod taktirko visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko. V ospredju njihovega delovanja bo priprava strateškega kompasa. Gre za dokument, ki bo usmerjal razvoj obrambnih zmogljivosti in se poglobil v ciljno usmerjeno načrtovanje. Pomembno bo slediti udeleževanju obrambnih pobud EU in zagotoviti razvoj obrambne industrije ter obrambnih zmogljivosti. Skupna varnostna in obrambna politika omogoča sodelovanje EU tudi z drugimi organizacijami, predvsem z Natom. V pobudi partnerstva EU z Natom so poudarjeni razvoj vojaške mobilnosti, vzpostavitev kibernetične varnosti ter zoperstavljanje hibridnim grožnjam.

SKUPAJ ZA PONOVO KREPITEV EVROPE

Julija 2020 je predsedovanje Svetu EU za šest mesecev prevzela Nemčija. Skupaj za ponovno okrepitev Evrope in je odraz trenutnih razmer med pandemijo koronavirusa. Nemčija se zavezuje

k skupnemu premagovanju krize, in sicer s skupnimi prednostnimi nalogami, in združevanju moči. Vodila nemškega predsedovanja so trajno premagovanje pandemije in okrevanje gospodarstva ter močnejša, bolj inovativna, pravičnejša in trajnostna Evropa v svetu, prav tako Evropa, ki bo temeljila na varnosti in skupnih vrednotah. Na področju skupne varnostne in obrambne politike se bo nemško predsedstvo z visokim predstavnikom zavzemalo za EU, ki je zanesljiv globalni partner pri doseganju miru in varnosti, prav tako bo usmerjeno h krepitvi učinkovitosti skupne varnostne in obrambne politike ter spodbujanju skladnosti obrambnih pobud EU. Za potrebe zbiranja dobrih praks ter zagotavljanja strokovnega znanja in pomoči na podlagi podpore izvajanja civilnega sporazuma je bil v Berlinu skupaj z drugimi državami članicami ustanovljen Evropski center odličnosti za civilno upravljanje. Cilji so tudi vzpostaviti Evropski mirovni sklad in razvijati t. i. strateški kompas.

PREDSEDOVANJE SLOVENIJE ZAZNAMOVANO Z UKREPI PO EPIDEMIJI KORONAVIRUSA

Julija 2021 začneja predsedovati Svetu EU Slovenija, ki bo opravljala to nalogo

PREDNOSTNE NALOGE MO MED PREDSEDOVANJEM SVETU EU

vključevanje držav Zahodnega Balkana v krepitev pobud SVOP v regiji

krepitev sodelovanja med EU in Natom, zlasti na področju vojaške mobilnosti

izboljšanje energetske učinkovitosti obrambnega sistema

že drugič, potem ko je v prvi polovici leta 2008 prvič predsedovala. Predsedovanje Slovenije bo tako kot predsedovanje trojke obarvano z ukrepi in strateškimi odločitvami spopadanja s krizami ali natančneje s pandemijo covid-19. Slovenija se bo med predsedovanjem posvetila predvsem obnovi EU po krizi, prav tako vzpostavljanju sistema EU, ki bo pripravljen na zoperstavljanje kibernetičnim napadom, zagotavljanju podnebno nevtralne in zelene Evrope ter Evrope, ki je zavezana k sodelovanju in multilateralizmu na področjih, na katerih s partnerji delimo skupne cilje ter vizijo. Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije je v okviru prednostnih nalog predsedovanja opredelilo tri področja. Zavzemalo se bo za vključevanje držav Zahodnega Balkana v krepitev pobud skupne varnostne in obrambne politike v regiji, prav tako bo okrepilo sodelovanje med EU in Natom, pri čemer kot vodilna projekta izpostavlja vojaško mobilnost ter povečanje energetske učinkovitosti obrambnega sistema. Pri tem bo odskočna deska vsekakor projekt vzpostavitve mreže energetskih vozlišč RESHUB, pri čemer je Slovenija vodilna država.

NEFORMALNO SREČANJE OBRAMBNIH MINISTROV EU V BERLINU

V okviru nemškega predsedovanja se je konec avgusta obrambni minister mag. Matej Tonin udeležil neformalnega srečanja obrambnih ministrov EU v Berlinu. Tema srečanja je bila zlasti sodelovanje EU s partnerji na področjih misij in operacij, razprava o strateškem kompasu in o razmerah po pandemiji covid-19 ter učinkih na skupno varnostno in obrambno politiko. Med srečanjem se je minister Tonin sestel tudi z nemško obrambno ministrico in portugalskim ministrom za obrambo, ki sta sprejela pobudo Slovenije, da bi nadaljevali redna srečanja med predsedovanjem in tako zagotovili še tesnejše sodelovanje ter medsebojno usklajevanje pri uresničevanju skupnih ciljev.

VODITELJSTVO JE POMEMBNA VREDNOTA

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Robert Cotič

Vsako leto poleti Šola za častnike izvede selekcijske postopke za novo generacijo častnikov. Samo najbolj pripravljeni, motivirani in vztrajni jo uspešno opravijo in si tako omogočijo novo karierno priložnost. Na terenskem delu selekcije so izpostavljeni stresnim okoliščinam, pri tem pa so ves čas pod budnim očesom skupin za voditeljstvo in psihološko dejavnost ter inštruktorjev, ki ocenjujejo njihove voditeljske in osebnostne lastnosti. Prestati morajo veliko preizkusov, ki zahtevajo psihofizično vzdržljivost. Osrednja kakovost dobrega častnika so njegove voditeljske sposobnosti.

TEMELJNO PRAVILO VKLJUČUJE SKRB ZASE IN ZA DRUGE

Selekcija za izbiro kandidatov za 33. generacijo Šole za častnike, ki je potekala od 20. do 31. julija v organizaciji Šole za častnike SV, se je začela v Mariboru in Ljubljani. Tam je skupina za psihološko dejavnost s kandidati najprej opravila osnovno psihološko testiranje in osebne razgovore. Tako se je začel izločitveni postopek, kmalu so sledile še druge zahtevnejše naloge. Polkovnica Alenka Petek, poveljnica Šole za častnike, je povedala, da je eden temeljnih preizkusov tako imenovani Cooperjev test psihofizične vzdržljivosti. Na preverjanju gibalnih

Inštruktorji so ves čas spremljali aktivnosti kandidatov.

sposobnosti, ki ga morajo opraviti vsi pripadniki ob vstopu v Slovensko vojsko, od kandidatov za častniško šolo pričakujejo nekoliko boljši rezultat, kot je določen najnižji standard za vojaka. Pokazali so svoje telesne sposobnosti pri sklecah, dvigu trupa in teku na 3200 metrov, pri čemer so morali zbrati 70 odstotkov vseh točk. Po zadolževanju opreme so se kandidati odpravili v vojašnico na Bohinjsko Belo. Tam so opravili preizkus zmogljivosti na terenu. Izmed 36 prijavljenih kandidatov se jih je terenskega dela udeležilo 25. Inštruktorji so kandidate najprej opozorili, da je program zahteven in ga lahko glede na svoje zmogljivosti kadar koli prekinejo. »Predstavimo jim način dela, s katerim preverjamo določene njihove lastnosti, ki jih mora imeti dober častnik. Razumeti morajo, da je vse na neki način igra in da našega ravnanja ne jemljejo preveč osebno,« je poudarila polkovnica Petek. Seznanili so jih z osnovnimi pravili, ki vključujejo skrb zase in za druge.

Med terenskim delom selekcije so kandidati opravljali različne naloge.

Pomembni so tudi varnostni ukrepi. Kot prvo je bilo testiranje za koronavirus, ki so ga opravili vsi sodelujoči na selekciji. Preostali varnostni ukrepi se nanašajo na ravnanje z orožjem in spremljanje omejitev ter zmogljivosti kandidatov, da ne presežejo meje svojih sposobnosti. Z njimi na terenu je bila ves čas ekipa Vojaške zdravstvene enote.

ONKRAJ SVOJIH ZMOGLJIVOSTI

Med terenskim delom selekcije na Bohinjski Beli in v njeni okolici so bili kandidati razdeljeni v skupine in po urniku so morali opraviti različne delovne naloge. Prvi sklop delovnih točk so bile voditeljske ovire, s katerimi so preverjali njihove voditeljske sposobnosti. V drugem delu pa je skupina za psihološko dejavnost z različnimi nalogami ciljno preverjala določene zmogljivosti. Omenjena obsega delovnih nalog sta najpomembnejša za končno odločitev o uspešnosti kandidata. V vmesnem času so inštruktorji s kandidati opravljali še druge naloge, s katerimi so ugotavljali njihove fizično vzdržljivost in intelektualne lastnosti. »Zanima nas, kako sprejemajo ukaze, tudi če so ti nesmiselni. Pomembno je, da so disciplinirani in kako se vedejo v izrednih okoliščinah,« je razložila polkovnica Petek. Dodala je, da je za bodoče častnike pomembno, da v takih razmerah ne izgubijo razsodnosti. Med delovnimi točkami so inštruktorji spremljevalci na različnih povezovalnih aktivnostih prav tako ves čas preverjali, kakšno je njihovo vedenje. Opazovali so njihovi aktivnost in komunikacijo z drugimi člani skupine ter ali prevzemajo pobudo in prispevajo k dobrobiti skupine. Med selekcijo so se naporu stopnjevali. »Nekateri so prvi dan precej aktivnejši, pozneje se utrudijo in postanejo pasivni. Poklic častnika je tak, da tega žal ne dopušča. Ves čas je treba ostati zbran in sprejemati pomembne odločitve. Tukaj smo zato, da spoznajo, česa so sposobni. Skupaj ugotovimo, kakšne so njihove zmogljivosti,« je povedala polkovnica Petek. Osrednji poudarek na selekciji je ocenjevanje osebnostnih lastnosti. Vrline častnika so motiviranost, vztrajnost, sposobnost dela v skupini, primeren odziv na stres in voditeljske sposobnosti. Pomembno je, da je častnik kljub

utrujenosti in pomanjkanju spanca sposoben poskrbeti zase ter za druge člane v skupini, z njimi primerno komunicirati in sprejemati odgovornost. Na voditeljskih ovirah so preverili njihove voditeljske sposobnosti. Pri tem sta sodelovali skupini za psihološko dejavnost in voditeljstvo. Vsak kandidat je bil ves čas opazovan z različnih perspektiv. Štabni praporščak Klemen Beras, učitelj za voditeljstvo v sektorju Katedre vojaških ved na Centru vojaških šol, je pojasnil, kako ocenjujejo voditeljske sposobnosti bodočih kandidatov na Šoli za častnike. »Na razpolago imamo 20 različnih voditeljskih ovir. Za ocenjevanje uporabimo strukturiran ocenjevalni obrazec, ki opredeljuje deset bistvenih področij, na katera se osredotočimo. Ugotavljamo, ali znajo kandidati v stresnih okoliščinah ostati zbrani,

Terenski del selekcije je potekal v okolici Bohinjske Bele.

ustvarjalni in iniciativni. Morajo znati jasno komunicirati, reševati probleme in predlagati rešitve,« je povedal štabni praporščak Beras. Voditeljstvo je pri nas in tudi v svetu v zadnjem času postalo pomembna vrednota. »Najpomembnejša lastnost dobrega voditelja je poznavanje sebe,« je strnil Beras.

SELEKCIJE NE MOREMO PODCENJEVATI

Višja vojaška uslužbenka XIII. razreda Nataša Troha, svetovalka za psihološko dejavnost in vodja psihološkega dela selekcije, je razložila, da je njihov cilj za vsakega kandidata ob koncu na podlagi meril, ki so opredeljena v programu, dati oceno o primernosti. Z različnimi metodami so presodili, ali imajo

kandidati določeno znanje, sposobnosti in kompetence. V splošnem je pri kandidatih za častniško šolo najpogostejša težava njihova motivacija, ki močno vpliva na vztrajnost, vzdržljivost in uspešnost opravljene selekcije. Kandidat Gašper Pinter je pri svojih 27 letih iskal nov izziv in se zato odločil za udeležbo na selekciji. Študiral je na Fakulteti za šport in se je na selekcijo dobro pripravil. »Ne glede na trud, ki sem ga vložil v priprave, so nas inštruktorji na selekciji privedli v neudoben položaj,« je povedal. Kljub stresnim okoliščinam je Pinter pohvalil delo inštruktorjev in izpostavil, da je bil zanj največji izziv ohraniti mirno glavo. Kandidat Andrej Fifolt ima že opravljeno temeljno vojaškostrokovno usposabljanje. Trenutno je pogodbeni rezervist in končuje študij ekonomije. Ob koncu selekcije

Preverjanje voditeljskih veščin

je povedal, da je bilo zelo naporno in da je pred prihodom podcenjeval zahtevnost nalog. Leo Benčič je študent strojništva, smer letalstvo, in si želi postati pilot helikopterja v Slovenski vojski. To je njegov razlog, da se je udeležil selekcije. Je tudi štipendist Ministrstva za obrambo. Ena izmed dveh deklet, ki se jima je uspelo prebiti do konca selekcije, je Danijela Šebjanič iz Murske Sobote. Stara je 26 let in je letos magistrirala iz obramboslovja. Vojska jo že od nekdaj zanima, Šola za častnike pa ji predstavlja odskočno desko za vojaški poklic. Kandidati 33. generacije, ki so uspešno opravili selekcijo za Šolo za častnike, bodo v Veščinskem centru v Vipavi najprej opravili temeljno vojaškostrokovno usposabljanje, nato pa januarja 2021 začeli šolanje na Šoli za častnike.

VEČ KOT POLOVICA REŠEVANJ

ZAHTEVA HELIKOPTERSKO POMOČ

BESEDILLO Petra Miklaužič
FOTO Bruno Toič

V

torek, 2. septembra, so gorski reševalci s pripadniki Slovenske vojske prikazali vajo reševanja v gorah s helikopterjem. Na vaji so brez posebnih priprav ponazorili štiri realistične primere gorskega reševanja, tudi tiste najtežje, ko je ogroženo življenje. Slovenija ima dober sistem gorskega reševanja, saj združuje prostovoljstvo in profesionalizem, kar se je kot pri gasilstvu izkazalo kot dobra praksa. Vaja je potekala ob Gradu Kamen v Begunjah na Gorenjskem. Ogledal si jo je tudi minister za obrambo mag. Matej Tonin, ki je povedal, da je naša gorska reševalna služba ena najboljših na svetu. Sistema gorskega reševanja po njegovih besedah ne name ravajo spreminjati, temveč ga bodo dodatno okrepili ter sredstva vložili v opremljanje in usposabljanje vseh, ki v njem sodelujejo.

VOJAŠKI HELIKOPTERJI BELL-412 NAJPRIMERNEJŠI ZA GORSKO REŠEVANJE

Gorska reševalna zveza Slovenije zagotavlja ob podpori Slovenske vojske vse dni v letu hitro in učinkovito pomoč planincem, ki se iz različnih vzrokov v gorah znajdejo v brezizhodnem položaju. V slovenskih gorah je nujnih več kot 600 intervencij na leto, izmed teh jih več kot 320 zahteva helikoptersko pomoč. Prednost helikopterske pomoči je, da ponesrečenca doseže hitro in na težko dostopnih terenih. Helikoptersko reševanje za varno in učinkovito izvedbo intervencij zahteva visoko raven usposobljenosti in primerno opremo za reševanje. V Sloveniji je podobno kot v primeru gasilstva uveljavljen sistem reševanja, ki združuje prostovoljne gorske reševalce in dobro izurjene helikopterske posadke Slovenske vojske. Skupaj sestavljajo ekipe, ki so na terenu zelo učinkovite. Slovenska vojska uporablja za reševanje helikopterje Bell-412. Pokazali so se kot najprimernejši letalniki za slovenske razmere v gorah, saj so dovolj zmogljivi in varni za izvedbo zahtevnih postopkov. V Slovenski vojski je trenutno osem takih helikopterjev, njihova operativnost pa je odvisna od frekvence vzdrževanja. Minister za obrambo mag. Matej Tonin je na vaji izpostavil, da načrtujejo naložbo, s katero bodo te helikopterje nadgradili in prenovili

K ponesrečencu se najprej spusti reševalec, za njim zdravnik letalec.

ter tako podaljšali njihovo delovanje. Gorski reševalci so iz različnih koncev Slovenije in svoje poslanstvo prostovoljno opravljajo. Trenutno je aktivnih 40 reševalcev letalcev in 17 zdravnikov, ki so usposobljeni za opravljanje helikopterske nujne medicinske pomoči. Za usposabljanje porabijo približno 60 ur. Pripravljeni so delati v vseh vremenskih razmerah tako poleti kot pozimi, in sicer do pogojev, ko je varnost ekipe še lahko zagotovljena. Slovenski sistem gorskega reševanja je na visoki strokovni ravni in podoben primer dobre prakse je drugod po Evropi težko najti. Predsednik Komisije za letalsko reševanje pri Gorski reševalni zvezi Slovenije (GRZS) Toni Smolej je povedal, da je v zadnjih 15 letih razvoj dosegel raven, ki jo je skoraj nemogoče izboljšati. »Slovenija je svojevrstna v evropskem merilu in na GRZS se trudimo, da tako ostane,« je dodal Smolej. Izpostavil je pobudo avstrijskega obrambnega ministra, ki si želi, da bi tudi njihovo gorsko reševanje potekalo podobno, kot poteka pri nas. Pohvalil je slovenske helikopterje, ki so odlični za opravljanje tovrstnih nalog. Helikopterska nujna medicinska pomoč je nadstandardna storitev, ki zahteva od posadke in udeležencev veliko odgovornosti, za obrambno ministrstvo pa je ta storitev precejšen strošek.

ŠTEVILO NESREČ V ZADNJEM ČASU NARAŠČA, TUDI ZARADI EPIDEMIJE KORONAVIRUSA

Na zvezi ugotavljajo, da v zadnjem času število nesreč narašča. Največ je reševanja iz stene, pogosti so bili tudi primeri onemoglih planincev in nesreč zaradi slabe opreme. »To bi lahko bila posledica epidemije koronavirusa, saj so pohodniki zaradi ukrepov ostajali v Sloveniji in veliko zahajali v hribe. Pri tem so presegali svoje zmogljivosti,« je povedal Smolej in poudaril, da pohodniki pogosto spregledajo ali podcenjujejo navodila. Nekaj je tudi takih intervencij, za katere se izkaže, da niso bile nujne. »Pohodniki imajo pri sebi mobilne telefone in klic na pomoč je preprost. Nekateri že ob prvem večjem naporu pokličejo in mi se zmeraj odzovemo. Ne presojamo, ali je klic na pomoč upravičen. Reševalci smo zato, da rešujemo, in narobe bi bilo, če bi se odločili nasprotno,« je razložil izkušeni gorski reševalec.

PRIKAZALI TEHNIKE REŠEVANJA OB HELIKOPTERSKI PODPORI

Namen prikazne vaje pri Gradu Kamen je bil predstaviti delo gorskih reševalcev ob tesnem sodelovanju s helikoptersko posadko Slovenske vojske. V prvem delu so prikazali reševanje ponesrečenca z reševalno vrečo. Videli smo lahko, kako je helikopter nad steno, v kateri se je znašel ponesrečenec, lebdel in iz njega se je po jeklenici z vitlom spustil reševalec letalec z vso potrebno opremo. Nato se je do ponesrečenca spustil še zdravnik. Helikopter se je dvignil, in ko je oskrbel ponesrečenca z najnujnejšim, je reševalec letalec po sredstvih zvez poklical posadko helikopterja, naj se vrne na prejšnjo lokacijo. Najprej se je v helikopter dvignil zdravnik. To je zelo pomembno, saj mora biti zdravnik ob prihodu ponesrečenca pripravljen, prav tako se ne sme ukvarjati s tehničnimi postopki reševanja, kar je naloga reševalca letalca. Po dvigu ponesrečenca je helikopter poletel na varno lokacijo oziroma do bolnišnice. V drugem delu vaje so prikazali dvig ponesrečenca s trikotnim sedežem. Ta način reševanja je zmeraj pogostejši, še posebno je to

Prikaz reševanja s trikotnim sedežem

primeren način za reševanje onemoglih planincev in za reševanje z zahtevnejših terenov. V tretjem in četrtem delu vaje smo opazovali, kako poteka reševanje najtežjih primerov stenskega reševanja v Sloveniji. Poznamo dva načina reševanja iz stene. Prvi poteka z rezanjem vrvi ponesrečenca, drugi z uporabo teleskopske palice. Reševanje visečega alpinista v steni z rezanjem vrvi, na katero je vpet, je za sodelujoče najnevarnejše. Na vaji smo opazovali pripenjanje ponesrečenca na jeklenico in dvigovanje v helikopter. Pri zadnjem prikazu je šlo za alpinista, ki je visel v steni pod previsom. »To je najtežji položaj, iz katerega lahko ponesrečenca še rešimo,« je pojasnil Smolej. Gorski reševalci so po koncu vaje na letališču v Lescah prikazali opremo, ki jo uporabljajo pri klasičnem reševanju, saj je vsako helikoptersko reševanje podprto tudi s to obliko reševanja. »Nikoli si ne smemo dovoliti, da bi na teren poslali helikopter brez opreme za klasično reševanje. Zgodi se, da je zaradi vremenskih razmer helikoptersko reševanje nemogoče izvesti. Kadar gre v takem primeru za življenje, je treba nemudoma začeti klasično reševati,« je še poudaril Smolej.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

št. 343
SEPTEMBER 2020

5855.

Na podlagi tretjega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 9. ter 11. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

POPRAVEK OBJAVE ODREDBE O POVIŠANJU ČASTNIKOV

ODREDBA O POVIŠANJU ČASTNIKOV

I. v čin brigadirja:
Uroš PATERNUS, 1973
Peter ZAKRAJŠEK, 1965

II. v čin polkovnika:
Franjo LIPOVEC, 1968

III. v čin podpolkovnika:
Andrej DRNOVŠEK, 1964
Jure HIMELRAJH, 1981
Drago LESJAK, 1966
Aleš LESJAK, 1973
Dragan MARIČ, 1973
Aleš MAUKO, 1968
Viktor POTOČNIK, 1976
Žiga PRETNAR, 1982
Aleš UMEK, 1973

IV. v čin majorja:
Branko BABIČ, 1968
Ivo BEDNARIK, 1959
Boris BODLAJ, 1971
Jurij GORENC, 1969
Tomaž HRVATIN, 1981

Andrej KOŠMRLJ, 1976
Iztok LEGAT, 1968
Bojan LESKOVAR, 1971
Gašper LOČNIŠKAR, 1979
Boris MAJCEN, 1970
Samo ORNIK, 1966
Miroslav PETRAK, 1972
Primož PINTAR, 1974
Bernard POLANEC, 1976
Andrej RIŽNER, 1972
Igor SMONKAR, 1968
Stanislav ŠEGA, 1970
Ela TONIN MALI, 1978

V. v čin stotnika:
Jaka BERGER, 1979
Jernej FERLETIČ, 1984
Klemen IVANUŠA, 1974
Janez JERALIČ, 1982
Boštjan KOPŠE, 1983
Dražen KOŠTRUN, 1965
Dušan PAVLI, 1974
Daniel PEJOVIČ, 1982
Matej POLJAK, 1984
Jure PREZELJ, 1979
Nastja PUHAR, 1987
Gorazd STERGAR, 1978
Gregor TKALEC, 1975
Robert TOMŠE, 1973
Mitja TRGLEC, 1984

VI. v čin poročnika fregate:
Džani ŽALAC, 1968

VII. v čin nadporočnika:
Marko BEADER, 1985
Marko BERKOPEC, 1990
Petra DRAME, 1989
Zoran GORJUP, 1970
Gašper HABJANIČ, 1990
Gregor JURKOVIČ, 1987
David NECMESKAL, 1993
Janez PODGORNIK, 1968
Aleš SINIČIČ, 1989
Martin STRELEC, 1986
Leon VRTOVEC, 1985
Miha ŽNIDAR, 1982

Številka: 811-7/2020-12
Datum: 15. 5. 2020

Mag. Matej TONIN
MINISTER

5856.

Na podlagi 54. člena Zakona

o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza ŠPČ št. 094-5/2013-188, z dne 20. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ ŠOLE ZA PODČASTNIKE SV

I. BRONASTO MEDALJO ŠPČ
prejme:
Stojan KOTAR, 1970

II. ZAHVALO POVELJNIKA ŠPČ
prejme:
Dejan MAJER, 1973

Številka: 094-4/2019-89
Datum: 4. 12. 2019

Podpolkovnik
Robert SIMONIČ
POVELJNIK ŠPČ

5857.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza ŠČ št. 094-5/2013-179, z dne 13. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ O PODELITVI PRIZNANJ ŠOLE ZA ČASTNIKE SV

I. ZLATO PLAKETO ŠČ
prejme:
Danijel JANŽEKOVICH, 1989

II. SREBRNO PLAKETO ŠČ
prejme:
Rok RESMAN, 1991

III. BRONASTO PLAKETO ŠČ
prejme:
Nejc ANDLOVEC, 1990

Številka: 094-4/2019-90
Datum: 5. 12. 2019

Polkovnica
Alenka PETEK
POVELJNICA ŠČ

5858.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 1. BR št. 094-5/2013-155, z dne 19. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ I. BRIGADE SV

I. SREBRNO MEDALJO 1. BR
prejme:
Jakob LUKIČ, 1965

II. BRONASTO MEDALJO 1. BR
prejmejo:
Tjaša BIRSA, 1976
Boštjan BOHINC, 1972
Matic JEGLIČ, 1991
Simon KOŽUH, 1970
Božidar RUŽIČ, 1987
Uroš SIMONČIČ, 1993
Alojz SMRKOLJ, 1979
Uroš ŠTEFE, 1978
Matjaž ŽBOGAR, 1977

III. BRONASTO PLAKETO 1. BR
prejme:
ŠPORTNA DVORANA VEP

IV. POHVALO POVELJNIKA 1. BR
prejmejo:
Vesna AMBROŽ, 1971
Nataša BENDE, 1994
Anže ČESEN, 1986
Andrej DEVINAR, 1984
Luka DRAGIN, 1989
Klemen FERK, 1988
Arti JALŠEVAC, 1994
Matej KEKUŠ, 1985
Jurij KETE, 1971
Bojan KLOBČAR, 1968
Mladen LORENČIČ, 1970
Jernej MAROVT, 1978
Aljaž NARAT, 1992

Primož PAPEŽ, 1986
Dane ROT, 1988
David SLODNJAK, 1985
Miloš STARIČ, 1967
Aleksandra ŠIBELJA, 1979
Jurij TAVČAR, 1979
Blaž TURK, 1979
Marko VRBNJAK, 1983
David ŽNIDARŠIČ, 1981

V. ZAHVALO
POVELJNIKA 1. BR
prejmeta:
Aleksander GARB, 1977
Martin SENICA, 1975

Številka: 094-4/2019-91
Datum: 6. 12. 2019

Polkovnik
Anže RODE
POVELJNIK BRIGADE

5859.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 153. LETEHESK št. 094-5/2013-186, z dne 20. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
153. LETALSKOTEHNIČNE
ESKADRILJE SV

I. BRONASTO MEDALJO
153. LETEHESK
prejmejo:
Matic FRANKO, 1990
Boštjan KOSTEVC, 1967
Jure VAVTAR, 1985

II. POHVALO
POVELJNIKA
153. LETEHESK
prejmejo:
Gregor GORIŠEK, 1985

Rok JAZBEC, 1988
Lenart ŽNIDERŠIČ, 1985

Številka: 094-4/2019-92
Datum: 8. 12. 2019

Major
Andrej KLINAR
POVELJNIK ESKADRILJE

5860.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 430. MOD št. 094-5/2013-257, z dne 13. januarja 2014, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
430. MORNARIŠKEGA DIVIZIONA SV

I. BRONASTO MEDALJO 430. MOD
prejmejo:
Drago CESAR, 1967
Stojan IPAVEC, 1968
Dejan KOLAR, 1980
Miha MOČNIK, 1988

II. BRONASTO PLAKETO 430. MOD
prejmeta:
TERČON NADJA, DR.
ZVEZA ZDRUŽENJ ZA VREDNOTE NOB
PIRAN

III. POHVALO POVELJNIKA 430. MOD
prejmejo:
David BARUT, 1984
Helena FERJANČIČ, 1967
Miloš LEBEN, 1981

Številka: 094-4/2019-93
Datum: 9. 12. 2019

Kapitan fregate
Bogomir TOMAŽIČ
POVELJNIK DIVIZIONA

5861.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno pre-

čiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza ŠPČ št. 094-5/2013-188, z dne 20. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ŠOLE ZA PODČASTNIKE SV

I. ZLATO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Klemen MIHALIČ, 1986

II. SREBRNO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Gregor PIRMAN PRHNE, 1989

III. BRONASTO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Nenad TUTNJEVIČ, 1987

Številka: 094-4/2019-94
Datum: 10. 12. 2019

Podpolkovnik
Robert SIMONIČ
POVELJNIK ŠPČ

5862.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV ESD

I. v čin desetnika:
Nejc BURIČ, 1988
Marko GAČIČ, 1990
Aljaž KUJAR, 1991

II. v čin poddesetnika:
Branimir BOGOJEVIČ, 1989
Klemen KORDIŠ, 1996
Matija ROŽANC, 1988

Številka: 811-3/2019-78
Datum: 11. 12. 2019

Podpolkovnik
Miha RIJAVEC
POVELJNIK ESD

5863.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV RB
I. BR

I. v čin naddesetnika:
Valentina FRANK, 1978
Matija RIHTARŠIČ, 1981

II. v čin desetnika:
Anže INTIHAR, 1987
Bogdan PLACER, 1980

III. v čin poddesetnika:
Nina BIZJAK, 1984
Erik BRLAN, 1988
Simon BUKOVEC, 1991
Aljaž NARAT, 1992
Sabina PERIČ, 1988
Blaž SOVIČ, 1988
Tine VIDMAR, 1992

Številka: 811-3/2019-76
Datum: 17. 12. 2019

Podpolkovnik
Tomaž ŽBOGAR
POVELJNIK BATALJONA

5864.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV I32. GORP

v čin poddesetnika:
Mario CRNOVIČ, 1994
Jaka CVETEK, 1988
Emil MUSIČ, 1991
Mateo VEREŠ, 1994

Številka: 811-3/2019-77
Datum: 20. 12. 2019

Podpolkovnik
Simon LINDIČ
POVELJNIK I32. GORP

5865.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih Poveljstva sil SV št. 094-4/2018-4, z dne 31. julija 2018, izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJSTVA SIL SV

I. ZLATO MEDALJO PS
prejme:
Zvonko VIDOVIČ, 1961

II. BRONASTO MEDALJO PS
prejmejo:
Zdravko ALEKSIČ, 1965
Dorjan BUBNIČ, 1962
Sebastjan CILENŠEK, 1976
Matej FLERIN, 1976
Tanja JESENOVEC, 1979
Maksimiljan KOCBEK, 1969
Tamara KOGOJ, 1971
Marjan KUZMA, 1961
Jernej MUŠIČ, 1990
Igor PAJK, 1968
Darko PAVLEC, 1961
Igor PRIMC, 1966
Darko RADOŠ ROTH, 1979
Jure ROSULNIK, 1977
Željka SIMIČ, 1978
Marko STOPAR, 1980
Marko TRUZZARDI, 1973
Marjetka VODA, 1966

III. BRONASTO PLAKETO PS
prejmejo:
EKIS
LOGBR
MNZ – SEKTOR KRIMINALISTIČNE PO-
LICIJE
151. HEESK LTC

IV. POHVALO POVELJNIKA PS
prejmejo:
Uroš ARTAČ, 1979
Andrej BABIČ, 1975
Iztok BASTIČ, 1966
Peter ČESEN, 1969
Marjan ČOP, 1961
Ivan FABEC, 1974
Borut GABERŠČEK, 1971
Katja KOBENTAR, 1982
Marijana KOSMAČ, 1963
Jure KOVAČ, 1982
Tamara MEDVED OBREZA, 1978
Simon MIHIČ, 1989
Robert MIKOLIČ, 1973
Zlatko NIKOLIČ, 1965
Rok PEČAR, 1966
Darko PEČE, 1962
Simona PLEMENITAŠ GRIZILA, 1963
Tomaž PLESTENJAK, 1970
Barbara POGORELC, 1973
Janez PUNGARŠEK, 1969
Sašo SKOK, 1976
Stanislav STRNIŠA, 1973
Nataša VOLK, 1967
Aleš ŽAGAR, 1972

V. ZAHVALO POVELJNIKA PS
prejmeta:
Tomaž ERHOVNIC, 1955
Marko ZORIČ, 1961

Številka: 094-4/2019-96
Datum: 6. 1. 2020

Brigadir
Milan ŽURMAN
POVELJNIK SIL SV

5866.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 15. PVL št. 094-5/2013-167, z dne 8. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
15. POLKA VOJAŠKEGA
LETALSTVA SV

I. BRONASTO
MEDALJO 15. PVL
prejmeta:
Matjaž KORELC, 1974
Robi RESNIK, 1986

II. SREBRNO
PLAKETO 15. PVL
prejme:
16. CNKZP

III. BRONASTO
PLAKETO 15. PVL
prejme:
107. LEBa

IV. POHVALO
POVELJNIKA 15. PVL
prejmejo:
David BOJANEC, 1991
Lado HOČEVAR, 1969
Slava JENKO, 1977
Slavček JUSTINEK, 1984
Mitja ŠIJANEC, 1985
Miha TRILER, 1985

V. ZAHVALO
POVELJNIKA 15. PVL
prejmeta:
Zdravko HLASTAN, 1961
Vesna KONČINA, 1960

Številka: 094-4/2019-95
Datum: 10. 1. 2020

Podpolkovnik
Robert ŠPERNJAK
NAMESTNIK POVELJNI-
KA 15. PVL

5867.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07 in 39/15) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV 16. CNKZP

I. v čin desetnika:
Emilija ŠTEMPELJ, 1979

II. v čin poddesetnika:
Aljaž ZIDAR, 1990

Številka: 811-3/2019-73
Datum: 15. 1. 2020

Major
Samo MALI
POVELJNIK CENTRA

5868.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza ŠČ št. 094-5/2013-179, z dne 13. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ ŠOLE
ZA ČASTNIKE SV

SREBRNO PLAKETO ŠČ
prejme:
10. PEHP

Številka: 094-3/2020-1
Datum: 20. 1. 2020

Polkovnica
Alenka PETEK
POVELJNICA ŠČ

5869.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18), Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV št. 094-5/2013-260, z dne 17. januarja 2014, in Ukaza o priznanjih Veščinskega centra Slovenske vojske št. 094-7/2018-43, z dne 23. januarja 2019, izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
VEŠČINSKEGA CENTRA

I. BRONASTO MEDALJO VC
prejmejo:
Aleksander ABDULOVIC, 1981
Marija KERČMAR, 1976
Valerija LOVREC, 1980
Dejan ŠABEC, 1983

II. BRONASTO PLAKETO VC
prejme:
OBČINA VIPAVA

III. ZAHVALO POVELJNIKA VC
prejme:
EVOJ JANKA PREMRLA VOJKA, VIPAVA

Številka: 094-3/2020-4
Datum: 21. 2. 2020

Podpolkovnik
Iztok STAVANJA
POVELJNIK

5870.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza CZU št. 094-5/2013-163, z dne 5. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ CENTRA ZA
ZDRUŽENO USPOSABLJANJE SV

I. SREBRNO MEDALJO CZU
prejmejo:
Robert DOVGAN, 1968
Ljubica RADIČEVIČ, 1964
Ivan URBANČIČ, 1981

II. BRONASTO MEDALJO CZU
prejmejo:
Aleks BASAR, 1969
Sanela BATALEVIČ, 1975
Alijana CELIN, 1963
Aleš ČERNIGOJ, 1974
Vinko ISKRA, 1969

Albin KNAFELC, 1967
Margareta KNAFELC, 1973
Marko PINTAR, 1972
Janez PODGORNIK, 1968
Borut SKUK, 1968
Igor TRNJEK, 1966

III. ZLATO
PLAKETO CZU
prejme:
Boštjan BAVDEK

IV. SREBRNO
PLAKETO CZU
prejme:
Blanka RAZPET

V. BRONASTO
PLAKETO CZU
prejmejo:
Dejan JENKO
PANNA PLUS
POTOČNIK MATEJ, D. O. O.

VI. POHVALO
POVELJNIKA CZU
prejmejo:
Olga JUGOVIČ, 1963
Emina KORDIČ, 1967
Anton ORAČ, 1971
Karmen ŽENKO, 1972

VII. ZAHVALO
POVELJNIKA CZU
prejme:
Marija ŠABEC, 1961

Številka: 094-3/2020-6
Datum: 24. 2. 2020

Polkovnik
Aleš MARIČ
POVELJNIK CENTRA

5871.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV 670. LOGP

v čin poddesetnika:
Andrej PELKO, 1976
David TIŠMA, 1990

Podpolkovnik
Franci MOGOLIČ
POVELJNIK POLKA

Številka: 811-3/2020-4
Datum: 2. 3. 2020

5872.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV 132. GORP

v čin poddesetnika:
Martina POKLUKAR, 1989

Številka: 811-3/2020-9
Datum: 3. 3. 2020

Podpolkovnik
Simon LINDIČ
POVELJNIK 132. GORP

5873.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza RB 72. BR št. 094-3/2013-167, z dne 6. januarja 2014, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ RODOVSKEGA
BATALJONA 72. BRIGADE SV

SREBRNO MEDALJO RB 72. BR
prejme:
Dušan LAZAR, 1967

Številka: 094-3/2020-7
Datum: 5. 3. 2020

Podpolkovnik
Andrej SKODIČ
POVELJNIK BATALJONA

5874.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV 1. BR

v čin poddesetnika:
Matija TURK, 1983

Številka: 811-3/2020-5
Datum: 9. 3. 2020

Polkovnik
Uroš PATERNUS
POVELJNIK BRIGADE

5875.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07,4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih Poveljstva sil Slovenske vojske št. 094-4/2018-29, z dne 31. julija 2018, izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJSTVA SIL SV

ZAHVALO POVELJNIKA PS
prejme:
Samo FLISEK, 1966

Številka: 094-3/2020-9
Datum: 13. 3. 2020

Brigadir
Milan ŽURMAN
POVELJNIK SIL SV

5876.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 74. PEHP št. 094-3/2013-169, z dne 15. januarja 2014, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
74. PEHOTNEGA POLKA SV

I. SREBRNO
MEDALJO 74. PEHP
prejme:
Silvo MAHER, 1970

II. BRONASTO
MEDALJO 74. PEHP
prejmejo:
Mihael ABERŠEK, 1994
Jaka BABULČ, 1988
Ivo GJEREK, 1986
Gregor HECL, 1985
Jernej KRAJNC, 1975
Damijan KRAKER, 1975
Mitja PETEK, 1978
Robert POGOREVČNIK, 1981
Edi PUCKO, 1975
Tadej ROBIN, 1987
Daniel ŠULER, 1971
Dejan ŠUSTER, 1974
Darko VOUK, 1968

III. POHVALO
POVELJNIKA 74. PEHP
prejmejo:
Jaka BAUMAN PLIBERŠEK, 1995
Klavdij JAKOP, 1976
Primož KOVAČIČ, 1993
Simon MARIČ, 1972
Jure PLAJNŠEK, 1987
Taras TERJAŠEK, 1992
Mark ZAGER, 1987
Luka ZDOLŠEK, 1992

IV. ZAHVALO
POVELJNIKA 74. PEHP
prejmejo:

Jožica HORVAT, 1976
Srečko KRAJNC, 1965
Boštjan PINTARIČ, 1978

Številka: 094-3/2020-5
Datum: 30. 3. 2020

Podpolkovnik
Jure KREJAČ
POVELJNIK POLKA

5877.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV 74. PEHP

I. v čin naddesetnika:
Tadej BOGATIN, 1978

II. v čin poddesetnika:
Rok BUKOVEC, 1996
Tamara ČEH, 1996
Blaž KOLENKO, 1993
Primož KOVAČIČ, 1993
Matej KOVŠE, 1993

Številka: 811-3/2020-6
Datum: 30. 3. 2020

Podpolkovnik
Jure KREJAČ
POVELJNIK POLKA

5878.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih Gardne enote Slovenske vojske št. 094-4/2018-21, z dne 14. junija 2018, izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GARDNE ENOTE

I. ZLATO MEDALJO GARDE SV
prejme:
Milan PREDOVNIK, 1977

II. BRONASTO MEDALJO GARDE SV
prejmejo:
Robert ROŽMAN, 1994
Dejan ZUPAN, 1992
Tim ŽIGON, 1994

III. POHVALO POVELJNIKA GARDE
prejmeta:
Drago GRUŠKOVNJAK, 1983
Iztok KARBA, 1991

Številka: 094-3/2020-11
Datum: 6. 5. 2020

Podpolkovnik
Marko HLASTEC
POVELJNIK GARDNE ENOTE

5879.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza o priznanjih ORK št. 094-4/2019-9, z dne 9. aprila 2019, izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ ORKESTRA SV

I. SREBRNO MEDALJO
ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE
prejmejo:
Sandi CEJ, 1973
Urban FELE, 1977
Jaka JANEŽIČ, 1981
Mojca PESTOTNIK, 1961
Tomaž ZLOBKO, 1965

II. BRONASTO MEDALJO
ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE
prejmejo:
Janez BENKO, 1978
Vasja BURKAT, 1969
Urban KNEZ, 1984
Gašper KRŽMANC, 1982
Gorazd MAJDIČ, 1974
Aleš OGRIN, 1982
Katja RIHTER, 1975

Fredi SIMONIČ, 1973
Sebastjan SNOJ, 1976

Številka: 094-3/2020-8
Datum: 7. 5. 2020

Podpolkovnik
Janez KLJUN
POVELJNIK ORKESTRA

5880.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 15. PVL št. 094-5/2013-167, z dne 8. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
15. POLKA VOJAŠKEGA
LETALSTVA SV

I. SREBRNO
MEDALJO 15. PVL
prejme:
Matija ZUPANČIČ, 1986

II. BRONASTO
MEDALJO 15. PVL
prejme:
Matjaž ŠPILAR, 1970

III. POHVALO
POVELJNIKA 15. PVL
prejmejo:
Simon FABIJAN, 1961
Damjan MARCIUŠ, 1973
Roman VOLČANJK, 1965

IV. ZAHVALO
POVELJNIKA 15. PVL
prejme:
Zdenko BELINA, 1971

Številka: 094-3/2020-13
Datum: 11. 5. 2020

Podpolkovnik
Janez GAUBE
POVELJNIK POLKA

5881.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 10. PEHP št. 094-3/2014-203, z dne 6. januarja 2015, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
10. PEHOTNEGA POLKA SV

I. SREBRNO MEDALJO 10. PEHP
prejmejo:
Klemen BANČIČ, 1986
Janez CUZNAR, 1980
Nadja ŠIBILA, 1982

II. BRONASTO MEDALJO 10. PEHP
prejmejo:
Lovro JERBIČ, 1989
Aleš KUNSTELJ, 1972
Jurij PRIMŠAR, 1970
Tilen ZUPANC, 1989

III. POHVALO
POVELJNIKA 10. PEHP
prejmejo:
Žiga AJSTER, 1994
David BOŠKOVIČ, 1984
Simon COKAN, 1990
Tadej ČOP, 1989
Ana Marija HORVAT, 1991
Matej KEKUŠ, 1985
Dušan KLADNIK, 1977
Tihomir LOVRIČ, 1990
Vanja MOČNIK, 1993
Matej NADVEŠNIK, 1991
Blaž PETRIČ, 1994
Dean PLAHUTA, 1989
Rajko SKERLOVNIK, 1976
Martin SKVARČA, 1996
Timi ŠKOFIČ, 1995
Luka UCMAN, 1985
Klemen ZAJC, 1989

Številka: 094-3/2020-15
Datum: 12. 5. 2020

Podpolkovnik
Gregor VODEB
POVELJNIK 10. PEHP

5882.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza CVŠ št. 094-5/2013-164, z dne 5. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
CENTRA VOJAŠKIH ŠOL

POHVALO POVELJNIKA CVŠ
prejmeta:
Mitja HORN, 1978
Barbara OVČJAK, 1989

Številka: 094-3/2020-16
Datum: 12. 5. 2020

Brigadir
Milko PETEK
POVELJNIK CVŠ

5883.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV RB 1. BR

I. v čin naddesetnika:
Vito SVETINA, 1980

II. v čin poddesetnika:
Miha BAN, 1996
Boštjan GERM, 1988
Erik VODOPIVEC, 1989

Številka: 811-3/2020-17
Datum: 15. 5. 2020

Podpolkovnik
Tomaž ŽBOGAR
POVELJNIK BATALJONA

5884.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV RB
72. BR

v čin poddesetnika:
Gašper KRIŽNIK, 1995

Številka: 811-3/2020-19
Datum: 15. 5. 2020

Podpolkovnik
Andrej SKODIČ
POVELJNIK BATALJONA

5885.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 153. LETEHESK št. 094-5/2013-186, z dne 20. novembra 2013, z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
153. LETALSKE TEHNIČNE
ESKADRILJE SV

I. ZLATO MEDALJO
153. LETEHESK
prejme:

Andrej BAHČIČ, 1962

II. BRONASTO MEDALJO
153. LETEHESK
prejme:
Zoran DENAC, 1970

III. ZLATO PLAKETO
153. LETEHESK
prejme:
Vojko URLEP, 1960

IV. POHVALO POVELJNIKA
153. LETEHESK
prejmejo:
Gregor KRALJ, 1990
Mojca NAVRŠNIK, 1969
Boštjan OSOVNIK, 1978

V. ZAHVALO POVELJNIKA
153. LETEHESK
prejme:
Peter KOGOVŠEK, 1963

Številka: 094-3/2020-19
Datum: 19. 5. 2020

Major
Andrej KLINAR
POVELJNIK ESKADRILJE

DIREKTORJI ZA KREPITEV MEDREGIONALNEGA POVEZOVANJA

Vsredo, 16. septembra, je na Ministrstvu za obrambo po videokonferenci potekal sestanek direktorjev za obrambno politiko v zvezi s pobudo za obrambno sodelovanje držav Srednje Evrope (Central European Defence Cooperation – CEDC). Pobudi letos predseduje Slovenija. V okviru slovenskega predsedovanja bo med vsem letom več srečanj obrambnih ministrov in strokovnih srečanj. Naslednje ministrsko srečanje bo novembra v Postojni.

Sestanek predstavnikov držav članic pobude za obrambno sodelovanje držav Srednje Evrope, in sicer Avstrije, Češke, Hrvaške, Madžarske, Slovaške in Poljske kot države opazovalke, je vodil generalni direktor Direktorata za obrambno politiko na Ministrstvu za obrambo mag. Uroš Zorko. Razpravi o obrambno-varnostnih izzivih se je tokrat pridružilo pet držav Zahodnega Balkana, kar je največ do zdaj. Direktorski sestanek je odražal prednostne naloge slovenskega predsedovanja pobudi. Naloge se dopolnjujejo s prednostnimi področji predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije v drugi polovici leta 2021.

V ospredju sestanka direktorjev je bil predvsem razvoj medregionalnega povezovanja. Pandemija covid-19 je znova jasno pokazala pomen takega sodelovanja pri odzivanju na sodobne varnostne izzive, ki ne poznajo meja. Poglobljen dialog z regijo Zahodnega Balkana bo eno izmed prednostnih področij tudi med slovenskim predsedovanjem Svetu Evropske unije, kar omogoča postavljanje dolgoročnih ciljev, ki so posledično jasnejši in lažje uresničljivi.

V nadaljevanju razprave so sogovorniki

BESEDILO Nina Kocijan,
Sektor za bilateralno in
multilaterallo, DOP
FOTO Bruno Toič

Pandemija covid-19
je opozorila na
pomen učinkovitega
dvosmernega
civilno-vojaškega
sodelovanja.

spregovorili tudi o civilno-vojaškem sodelovanju. Bili so si enotni, da je pandemija opozorila na pomen učinkovitega dvosmernega civilno-vojaškega sodelovanja. Brez močne civilne pripravljenosti namreč ni mogoče zagotavljati podpore vojaškim silam in omogočati njihovega delovanja. Prav tako civilna družba ne more nemoteno delovati brez podpore vojaških zmogljivosti, zato bo pobuda usmerjena v skupni pristop do teh vsebin na evropski ravni. Ob koncu sestanka je generalni direktor Direktorata za obrambno politiko na Ministrstvu za obrambo Zorko izrazil posebno zadovoljstvo zaradi potrjene namere za ustanovitev delovne skupine za pobudo za obrambno sodelovanje držav Srednje Evrope, ki bo analizirala, kaj smo se naučili iz odziva na covid-19 na obrambnem področju. Skupina bo prav tako pripravila predloge za boljši odziv kriznega upravljanja. Delo skupine bo kot predsedujoča država pobudi usklajevala in nadzorovala Slovenija. Vse sklepe sestanka direktorjev za obrambno politiko bodo obrambni ministri držav članic pobude potrdili na novembrskem srečanju v Postojni.

USPOSOBLJENI ZA GAŠENJE POŽAROV V NARAVNEM OKOLJU

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Bruno Toič

Poleti je v enoti Izo-braževalnega centra za zaščito in reševanje v Sežani potekalo usposabljanje prostovoljnih gasilcev po programu Dopolnilnega usposabljanja gasilcev za gašenje požarov v naravnem okolju. Usposabljanje vsako leto organizira Gasilska zveza Slovenije v sodelovanju z Upravo Republike Slovenije za zaščito in reševanje. V poletnih mesecih se na Krasu poveča ogroženost zaradi požarov, kar so idealne razmere za izvajanje preventivnih požigov. To delajo zaradi zmanjševanja naravnih požarov in usposabljanja gasilcev. V petih terminih med julijem in avgustom se je usposabljanja skupno udeležilo približno 150 prostovoljnih gasilcev iz vse Slovenije. Z ekipo uredništva Revije Slovenska vojska smo v sredo, 22. julija, ob obisku ministra za obrambo mag. Mateja Tonina v Sežani spremljali delo druge od petih skupin udeležencev usposabljanja prostovoljnih gasilcev, v kateri je bilo 29 tečajnikov, izmed teh pet žensk.

Med vajo so gasilci prikazali pridobljeno znanje o gašenju požarov v naravi.

Usposabljanje gasilcev v Sežani je organizirano zato, da se med povečano ogroženostjo zaradi požarov v naravnem okolju na območju Krasa poveča število prisotnih gasilcev, ki se usposobijo za gašenje požarov v naravnem okolju. Gasilci prav tako ob razglašeni veliki požarni ogroženosti opravljajo naloge dežurstva oziroma pripravljenosti za gašenje požara. Usposabljanja se udeležujejo gasilci iz vse Slovenije, ki so usposobljeni za pomoč gasilcem na Krasu. Tovrstna oblika usposabljanja je prvič potekala leta 2013, ko je bilo izvedeno eno usposabljanje, od takrat pa se usposabljanje izvede vsako leto za od pet do šest skupin, pri čemer je v vsaki skupini od 25 do 30 udeležencev. Usposabljanje traja štiri dni, od ponedeljka do četrтка. Teoretični del poteka v centru v Sežani,

praktični del pa na terenu na območju Krasa.

S PREVENTIVNIMI POŽIGI NADZIRAJO NARAVNE POŽARE

Med našim obiskom je potekala vaja, na kateri so udeleženci na terenu uporabili pridobljeno znanje o gašenju naravnih požarov. Če bi bila med njihovim usposabljanjem razglašena visoka požarna ogroženost, se deset tečajnikov v četrtek ne bi vrnilo domov, temveč bi ostali na dežurstvu čez konec tedna do prihoda nove skupine. Če bi se v tem času namreč zgodil naravni požar, bi se skupaj s poklicnimi gasilci iz Sežane udeležili intervencije. Boris Budal, namestnik poveljnika Zavoda za gasilno in reševalno službo Sežana ter vodja vaj pri izobraževanju gašenja

Na območjih, na katerih gasilci izvajajo preventivne požige, opazajo manj naravnih požarov.

požarov v naravi, je povedal, da so za potrebe vaje gašenja naravnih požarov pod nadzorom zanetili požar na izbrani lokaciji ob železniški progi med Pivko in Divačo. Sodelovanje s Slovenskimi železnicami je njihova stalnica. V tem primeru ni šlo zgolj za požar, ob katerem so se urili tečajniki, saj take preventivne požige izvajajo že več let in tako nadzorujejo naravne požare. Preventivne požare opravljajo na predvidenih razdaljah in tam pozneje skorajda ne opazajo več naravnih požarov. Na tem območju je manj naravne vegetacije, tako da narava ne utрпи večje škode. »Taka vaja je za tečajnike zelo dobrodošla, saj gre za prikaz realističnih razmer ob naravnem požaru. Udeleženci se srečajo z gostim dimom in toploto, kar je velik izziv pri gašenju,« je razložil Budal. Na usposabljanju najprej spoznajo opremo, ogenj pa gasijo z ročnim orodjem. Uporabljajo izpihovalnike zraka in nahrbtnike z vodo. »Prav je, da znajo uporabiti ročno orodje, saj se včasih zgodi, da do požara ni mogoče dostopati z vozili,« je poudaril Budal. Pozneje so se učili tudi gašenja večjih požarov z uporabo vozil. Namestnik poveljnika z dolgoletnimi izkušnjami usposabljanja prostovoljnih gasilcev je izpostavil, da jih veliko sprva podcenjuje razmere in se ne zavedajo lastnosti požara v naravi. »Na predavanjih večkrat poudarim, da pri gašenju naravnih požarov življenje izgubi precej več gasilcev kot na drugih intervencijah. To se lahko zgodi zaradi toplotnega šoka ali gostega dima,« je razložil Budal. Gašenje naravnih požarov zahteva veliko fizičnega napora. Gasilci pogosto utrpijo lažje opekline zaradi segrevanja potu pod obleko v bližini ognja. Dobra telesna pripravljenost je zelo pomembna. Po končani vaji so udeleženci očistili opremo in se z inštruktorji pogovorili o svojih napakah.

PROSTOVOLJNI GASILCI Z USPOSOBLJANJEM ZELO ZADOVOLJNI

Udeleženka usposabljanja Anamarija Žnidaršič je pri svojih 20 letih že izkušena gasilka. V Prostovoljnem gasilskem društvu Ljubljana Šentvid sodeluje že od otroštva, operativna gasilka

pa je že štiri leta. Za usposabljanje se je odločila, ker imajo na njihovem območju veliko gozdnih površin, zato meni, da ji bo novo znanje gašenja požarov v naravi koristilo. »Dobro je vedeti, kaj lahko pričakujemo od požara. Še posebej, kako se širi, napreduje, kako ga pogasimo in na kaj moramo biti pri tem pozorni,« je izpostavila. Usposabljanje je izpolnilo njena pričakovanja in presenečena je bila, da je kljub svojim izkušnjam spoznala veliko novega. »Razmere ob požaru v naravi so nepredvidljive. Na eni strani gasiš in kaže, da si uspešen, ko se obrneš, pa nenadoma zagledaš ogenj, ki se razširja tudi tam. Ves čas se je treba obračati in spremljati, v katero smer piha veter. Gašenje zahteva veliko fizičnega napa,« je povedala mlada gasilka. Tudi Andrej Rahne je prišel iz šentviškega gasilskega društva. Operativni gasilec je leto dni in pol. Na vprašanje, kaj ga je motiviralo, da se je pridružil gasilcem, je odgovoril, da ga je pritegnila družba, s katero preživlja prosti čas.

Usposabljanje in opremo gasilcev si je ogledal tudi obrambni minister Tonin.

»Za usposabljanje sem se odločil zaradi letošnjega požara na Šentviškem hribu. Takrat sem dobil pomembno izkušnjo z gašenjem naravnega požara, ki sem jo želel izpopolniti s strokovnim znanjem,« je pojasnil. Spoznal je, da je gašenje požarov v naravi fizično zelo naporno, zato se intervencije lahko udeležijo samo najspodobnejši gasilci. Andrej Rahne je usposabljanje ocenil kot zelo dobro pripravljeno.

VOZILO ZA VODENJE ENOT NA TERENU

Za hitro in učinkovito ukrepanje ob požaru je pomembna sodobna gasilska oprema. Na območju vaje je bilo v bližini parkirano vozilo Gasilske zveze Slovenije, ki se uporablja ob vseh večjih intervencijah. V njem je oprema za lažje nadziranje požara in pomoč ekipi gasilcev na terenu. Med vajo smo na zunanjem monitorju lahko spremljali posnetek požara s ptičje perspektive, ki so ga pridobivali z brezpilotnim letalnikom. »Ob vsaki večji intervenciji

aktiviramo to vozilo. Nadziramo gasilce na terenu in jih spremljamo, s čimer preprečimo zmedo ob tovrstnih dogodkih,« je povedal vodja operaterjev Dejan Jančar. Z opremo v vozilu sledijo celotni interventni eki in z njo komunicirajo, pridobivajo ter sporočajo pomembne informacije glede požara in pozneje lažje evalvirajo ter pripravijo poročilo o opravljeni nalogi.

ZARADI IZOBRAŽEVANJ SLOVENIJA VARNEJŠA

Minister mag. Matej Tonin je v Sežani najprej obiskal enoto Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje. Po predstavitvi enote in seznanitvi s požarno ogroženostjo naravnega okolja in rešitvami iz državnega načrta, pripravami na požarno sezono in videonadzornim sistemom Kras si je v bližini letališča Divača ogledal še praktični del usposabljanja gasilcev s prikazno vajo na terenu. Povedal je, da je slovenski sistem zaščite in reševanja zelo dobro organiziran,

Operater opazuje dogajanje v naravnem okolju med veliko požarno ogroženostjo na Krasu.

eden najpomembnejših dejavnikov pa je prostovoljstvo. Zahvalil se je gasilcem in njihovim inštruktorjem ter poudaril, da smo lahko nanje upravičeno ponosni. »Slovenski sistem zaščite in reševanja je zelo dobro organiziran. Najpomembnejši del tega sistema so nedvomno slovenski gasilci, ki svoje poslanstvo opravljajo predano in požrtvovalno,« je povedal minister mag. Matej Tonin in poudaril, da je naše gasilstvo močno, razvejano in tehnično dobro opremljeno. Izpostavil je tudi pomen nadaljnjega razvoja gasilstva. V prihodnosti si bo treba prizadevati za ustreznejše zavarovanje osebja in tehnike ter prilagoditev davčnega sistema, da bo ta privlačnejši za delodajalce, ki zaposlujejo operativne gasilce, sodelujoče v gasilskih intervencijah. Minister je po ogledu vaje poudaril pomen izobraževanja in ustrezne opremljenosti, kar povečuje varnost vseh državljanov ter državljanov. »Zaradi takih izobraževanj je Slovenija varnejša in dobro pripravljena na naravne nesreče,« je sklenil minister.

POMAGAJ PREDSTAVITI SLOVENSKO VOJSKO

#selfiefreak
#militaryphoto
#socialmediaexpert
#uporabipravopot
#skupajdosežemoveč

Pošiljaj zanimive fotografije ali videoposnetke na naslov ooj.gssv@mors.si in spremljaj odzive na **Facebookovem, Instagramovem in Twitterjevem profilu Slovenske vojske.**

*Primerenost gradiva bo presojal Oddelek za odnose z javnostmi. Ne pozabite na navedbo avtorstva.

KUŠČARJI

BESEDILO Igor Fortuna
FOTO svetovni splet

V Sloveniji živi devet vrst kuščarjev. Ne poznavalci bi osmim rekli martinček, enemu pa kača. Eden izmed njih je zares martinček, drugi pa ni kača, čeprav je mogoče tako videti. Veliko jih je slišalo kaj groznega o kuščarjih in mnogi temu tudi verjamejo. Pravzaprav pa so lepe in popolnoma neškodljive živali. Ob prvem srečanju si vzemimo čas in si jih pobliže oglejmo, če nam bodo dovolile blizu.

Naj poudarim, da so v Sloveniji vsi kuščarji z zakonom zaščiteni in jih ne smemo loviti, kaj šele ubijati. Zato tega ne bomo počeli, je pa koristno vedeti, kako to narediti, če bi se znašli v

razmerah, ki bi to upravičevale. Vsi kuščarji so užitni in tudi zelo kalorični v primerjavi z rastlinsko hrano. Verjetno niti ne pomislimo, da bi jih žive prijeli, kaj šele jedli. Vendar lakota naredi svoje. Kljub vsemu pa jih niti ni lahko ujeti, saj so večinoma precej hitre živali.

Če bi zelo posplošili, bi lahko rekli, da govorimo o martinčkih. Osem jih je namreč take oblike in se od njih razlikujejo samo po barvi in velikosti. V to skupino spada tudi slepec, ki je kuščar, in ne kača. Ima zakrnele ude in je zato videti kot kača. Vendar lahko v nasprotju s kačo zapre veke in odvrže rep. To je skupno vsem kuščarjem, zato jih ne lovite za rep, ki je njihov naravni obrambni mehanizem. Rep se odtrga in se še nekaj časa zvija ter tako kuščarju omogoči pobeg, saj zamoti plenilca. Rep kuščarju sicer spet zraste, vendar ni nikoli več tak, kot je bil. Martinček zraste do 25 centimetrov v nasprotju z zelencem, ki zraste tudi do 40 centimetrov. Slepec pa zraste do 50 centimetrov in ga pogosto najdemo na vrtu, pod kakšnimi ponjavami ali starimi deskami. Popolnoma nič ne naredi in nas ne bo ugriznil. Samo zvija se in poskuša pobegniti. Tudi drugi kuščarji so nenevarni. Največ jih bomo našli na kamniti sončni podlagi med gretjem na soncu.

Ulovimo jih tako, da odlomimo dolgo leskovo ali vrbovo šibo, na katero navežemo majhno zanko na kratki vrvici. Najboljši je sukanec ali pa 15 centimetrov dolga nit, ki jo potegnemo iz oblačila. Vrvica mora biti zelo nežna. Že ribiška najlonska vrvica je lahko premočna. Zanka naj bo ohlapna in v premeru ne meri več kot dva centimetra. Ko opazimo kuščarja, mu previdno natakemo zanko okoli vratu in sunkovito zategnemo. Ta način se je izkazal kot najuspešnejši. Še preden se tega lotimo, premislimo, kam ga bomo potem dali. Živi bodo na vsak način želeli pobegniti v nasprotju s slepci, ki jih lahko vtaknemo žive kar v hlačni žep. Kuščarja usmrtime z udarcem s kamnom po glavi ali pa mu jo z nožem odrežemo. Nato ga olupimo tako kot kačo, odstranimo vso drobovino ter ga skuhamo ali spečemo. Pri nas so kuščarji, čeprav so zaščiteni, precej pogosti, zagotovo pa bomo z lovom najuspešnejši v toplejših mesecih in na morju.

FOTO Bruno Toič

MLAD SEM PRIŠEL IN MLADOSTEN ODHAJAM

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO Petra Miklaužič in
Bruno Toič

Višji vojaški uslužbenec XIV. razreda Simon Korez je bil več let obraz Slovenske vojske. Kot tiskovni predstavnik in vodja Oddelka za odnose z javnostmi na Generalštabu SV je v imenu Slovenske vojske z javnostjo komuniciral kar 18 let. V tem času se je spoprijel z različnimi izzivi, ki jih je uspešno rešil. Svojo dolžnost je opravljal vestno in predano. Od leta 2019 dela kot pomočnik poveljnika za odnose z javnostmi na Centru vojaških šol v Mariboru, kjer se počuti domače. Tik pred upokojitvijo je povedal, da je hvaležen za pozitivne izkušnje, ki mu jih je kot pripadniku 30 let omogočala Slovenska vojska, in da z zadovoljstvom končuje svojo vojaško poklicno pot.

SODELOVAL JE PRI OBLIKOVANJU PRVE ČASTNE ČETE SLOVENSKE VOJSKE

Simon Korez je Mariborčan, njegova vojaška pot pa se je začela v Zadru leta 1981, kjer je obiskoval in uspešno končal šolo za rezervne oficirje. Od leta 1982 je bil vključen v Teritorialno obrambo in prav zato so ga leta 1990 povabili k aktivni vključitvi v nastajajočo Slovensko vojsko. Pred tem je bil zaposlen kot strojni tehnik. Delal je kot konstruktor in projektant ter pozneje po napredovanju kot komercialist in vodja projektov v podjetju IMP v Mariboru. »Odločitev, da se pridružim Slovenski vojski, je bila zame velika prelomnica,« je povedal Korez. Prijavil se je na razpis, s katerim so iskali inštruktorje in poveljnike učnih enot za nova učna centra TO. Povabljen je bil na razgovor in izbran za delovno mesto inštruktorja v tedanjem 710. učnem centru v Pekrah pri Mariboru, kjer so po usposabljanju in pripravah, ki so potekale v Poljčah, maja 1991 sprejeli prve slovenske nabornike. Zaradi procesov osamosvajanja so se kmalu zgodili napadi na učni center. V pogajanjih so predstavniki jugoslovanske vojske zahtevali predajo nabornikov in evidenc, čemur je Slovenska vojska, takrat še Teritorialna obramba, nasprotovala. »Čutil sem odgovornost, da zaščitim slovenske nabornike,« je o tem napetem obdobju povedal takratni inštruktor

za usposabljanje. Po uspešno rešenih dogodkih so v centru v Pekrah nadaljevali usposabljanje. Kot inštruktor je lahko skupaj z drugimi oblikoval prvo častno četo Slovenske vojske Republike Slovenije.

MOST MED JAVNOSTJO IN VOJSKO

Po ukinitvi učnega centra v Pekrah se je enota preselila v Slovensko Bistrico, kjer je Korez deloval do leta 1994. Istega leta je bil premeščen v 72. brigado v Mariboru, kjer pa kot pomočnik za usposabljanje ni ostal dolgo. Od leta 1998 je na 3. operativnem poveljstvu SV v Celju opravljal enako dolžnost. V Celju jih je obiskal takratni obrambni minister Anton Grizold in med pogovori so dobili zamisel, da bi po vzoru drugih držav ustanovili oddelek za odnose z javnostmi v Slovenski vojski. »Minister me je vprašal, če mi je delovno področje znano, in odgovoril sem mu, da ne. Ocenil je, da sem torej pravi za to delovno mesto. Kmalu sem dobil ukaz ter sprejel izziv in tako se je začela moja pot na področju odnosov z javnostmi. Začel sem kot častnik za odnose z javnostmi v operativnem poveljstvu, leta 2002 pa so me povabili na delo v Ljubljano,« se spominja Korez. Na Generalštabu SV je dobil priložnost sestaviti svoj kolektiv in tako se je to novo specialistično področje v Slovenski vojski začelo razvijati. »Veliko smo se usposabljali in izobraževali ter na različne načine odgovarjali na potrebe vojske in tudi javnosti. Zgodili so se različni dogodki v vojski, o katerih je bilo treba učinkovito komunicirati,« je razložil. Bilo je veliko pozitivnih in tudi negativnih položajev, ki jih je bilo zahtevno predstaviti javnosti. Z izjavami so vedno hiteli, saj je bilo pomembno, da je uradna izjava prišla v javnost prej kot neuradna informacija. »To so bili naši največji izzivi. Ustrezno izbirati med sedanjimi tokovi komuniciranja in na drugi strani togostjo vojaškega sistema ni bilo vedno preprosto. Večinoma smo bili uspešni,« je poudaril Korez. Imenovan je bil tudi za tiskovnega predstavnika Slovenske vojske. Med svojim službovanjem na Generalštabu SV je delal s kar šestimi načelniki ter načelnico. Danes je hvaležen vsem odličnim sodelavkam in sodelavcem s področja odnosov z javnostmi, da so ga podpirali tudi takrat, ko je s sestankov prihajal slabše volje.

Kot tiskovni predstavnik SV je z izjavami za javnost pogosto stopil pred medije.

V več let je bil sovoditelj osrednje prireditve ob dnevu Slovenske vojske.

OD STROJNEGA TEHNIKA DO MENEDŽEMENTA SOCIALNEGA DELA

Korez je veliko svojega časa namenil izobraževanju. Po srednješolskem izobraževalnem programu strojni tehnik je študiral ekonomijo. Pozneje je ob delu končal Upravno fakulteto v Ljubljani in podiplomski študij na Fakulteti za socialno delo. »Od nekdaj me je zanimalo, zakaj se nekaj v družbi zgodi tako, kot se,« je pojasnil motiv za študij. Imel je že delovne izkušnje iz različnih sistemov, vendar ni poznal teoretičnih mehanizmov in vzrokov določenih pojavov, s katerimi se je srečeval. Na vprašanje, ali mu je izobraževanje dalo zastavljene odgovore, je pritrdil. »Moja pot izobraževanja je bila raznovrstna, vendar se mi zdi, da je bilo to nujno. Veselilo me je spoznavati različna področja,« je še dodal Korez, ki je pozneje končal tudi program Londonške šole za odnose z javnostmi.

PO KONCU VOJAŠKE KARIERE BO PREDVSEM UŽIVAL

Korez trenutno opravlja dolžnost v Centru vojaških šol in končuje svojo kariero v Slovenski vojski. Meni, da je Slovenska vojska organizacija, ki daje svojim pripadnikom veliko priložnosti. V taki organizaciji lahko vsak najde svoje mesto. Tudi sam jih je preizkusil več in od vojaške kariere se poslavlja s hvaležnostjo ter bogatimi izkušnjami. Na vprašanje, kaj bo delal po koncu svoje vojaške poti, odgovarja, da bo predvsem veliko užival. »V Slovenski vojski sem delal, kar sem moral, zdaj pa počnem vedno več tega, kar mi je všeč. Ko se poklicna pot konča, se odprejo nove možnosti,« je razkril svoje načrte za prihodnost. Več časa bo namenil družini, še posebej zato, ker je letos dobil prvega vnuka. Vsak dan si vzame čas za rekreacijo. Nekoč je tekel polovične maratone, danes za tek izbere krajše razdalje in se rad odpravi v smeri proti Pekram, kjer v mislih obuja lepe spomine na začetek svoje poklicne poti v Slovenski vojski. Pogosto tudi kolesari. Pred leti so si z družino ustvarili počitniško hišico v Halozah, v kateri preživljajo aktivne počitnice. Ukvarja se z zelišči in vrtnari ter v sadovnjaku prideluje domače pridelke. Ko ima čas, se odpravi v naravo, saj mu zdrav življenjski slog veliko pomeni.

UNIFORME OD KOLONIJ DO PRVE SVETOVNE VOJNE

BESEDILO Simona Pörš, Vojaški muzej SV
FOTO svetovni splet

V prvi polovici 19. stoletja so bile vojaške uniforme usklajene z meščansko modo, vendar so se od nje ločile zaradi ohranjanja barvitosti in okrasja. Uniforma je tako postajala oblačilo, ki je povečevalo ugled njenega nosilca med prebivalstvom in je zaradi posnemanja meščanske mode ter s tem »meščanskega« značaja vojske postajalo vse privlačnejše za širše ljudske množice. Že takrat so se oglašali kritiki vojaškega oblačenja in postajali vse glasnejši. Uniforme naj bi bile po njihovem mnenju namenjene bolj za parade kot pa za delo na terenu oziroma še manj za boj. Vendar so se spremembe dogajale počasi, in to ne glede na, na primer, izkušnje francoske vojske na bojišču v Rusiji s katastrofalnimi posledicami, ki so se zgodile tudi zaradi povsem neprimerno oblečenega ter opremljenega vojaka.

Indijski vojaki v angleški kolonialni vojski v uniformah barve kaki

Prve spremembe so se pokazale že leta 1845, in sicer s uvedbo novih suknjičev, pokrival in izboljšane opreme. Te spremembe so imele daljnosežne posledice, saj so vplivale na podobo vojaka do prve svetovne vojne in nekoliko celo vse do danes. Omenjeni trije novi oziroma spremenjeni sestavni deli vojaške uniforme so postali zaščitni znak vojaškega uniformiranja.

Suknjič je izgubil podobo fraka in je ščitil vojakovo telo v neugodnih vremenskih razmerah. To je bila zasnova prve bojne uniforme. V francoski vojski je težko in neudobno čako zamenjala njena lažja in udobnejša različica, narejena večinoma iz blaga ter iz katere se je pozneje razvilo tipično francosko vojaško pokrivalo, tako imenovani kepi. Drugo novo pokrivalo je bila pruska pikača, čelada s špico, ki naj bi bolj ščitila pred udarci s sabljo in zaradi podaljšanega sprednjega ter zadnjega dela tudi pred soncem in dežjem.

Naslednja novost je vplivala na način nošenja vojaške opreme. Uveden je bil pas za strelivo. Pehotnik je lahko tako del opreme, na primer težko torbico za strelivo, obesil za pas, na pomožne jermene pasu pa je navezal naramnice nahrbtnika. Tako je težo tovora enakomerno razporedil med rameni in hrbtom, zaradi česar je bilo njegovo telo manj obremenjeno. Prvi so svoje vojake s temi pasovi opremili Francozi že leta 1845. Bliskovit tehnološki razvoj orožja do konca 19. stoletja je njegovo uničevalno moč občutno povečal in tako drastično spremenil način bojevanja ter vplival tudi na nadaljnje spreminjanje funkcije uniforme v boju.

CILJ RAZVOJA NOVE BOJNE UNIFORME JE BIL PREVZEMANJE FUNKCIJE VAROVANJA

Med 19. stoletjem se je najprej začel prilagajati kroj uniforme, počasi pa se je izgubljala tudi vloga njene barvitosti. Ta ni več služila ločevanju med svojimi in nasprotnikovimi vojaki zaradi gostega dima črnega smodnika na bojišču. Cilj razvoja nove bojne uniforme v manj izrazitih barvah je bil prevzemanje funkcije varovanja in s tem vizualnega zlitja z naravnim okoljem. Izkušnje iz kolonialnih vojn in tudi ameriške državljanske vojne so namreč izpostavile največji pomen vojakovega oblačila na bojišču, postati skoraj neviden glede na naravno okolje. In tako so v skoraj vseh evropskih državah v prvem desetletju 20. stoletja začeli uvajati uniforme v zaščitnih barvah.

Začetki razvoja bojnih uniform v zaščitnih barvah segajo v evropske kolonije v Afriki in Aziji. Vodilno vlogo pri tem so imeli Angleži, ki so bili pri oblikovanju novih uniform korak pred drugimi. Skrajne podnebne razmere na tem območju so jih namreč prisilile, da so temu ustrezno oblekli pripadnike svojih oboroženih sil, pa čeprav to ni bilo skladno s takratnimi pravili predpisane uniformiranja. V številnih kolonialnih vojnah in uporih so tako testirali uporabnost novih bojnih uniform. Prvič se je to zgodilo v Britanski Indiji leta 1848, ko so avtohtoni pripadniki v britanski kolonialni vojski namesto tradicionalno belih oblekli uniforme glineno rjave barve.

Zamisel o uniformah v tej barvi se je porodila poznejšemu britanskemu generalu Henryju Lawrenceu (1806–1857).

Kljub vsem dvomom o zaščitni vrednosti barve so že čez slabo desetletje, in sicer med indijsko vstajo med letoma 1857 in 1858, uniforme v barvi kaki nosili tudi že britanski vojaki v kolonialni vojski. Vendar pa so si morali takrat svoje bele uniforme v zaščitno barvo še barvati z različnimi sredstvi. V tem času so začeli uporabljati tako imenovano tropsko čelado, ki je v nasprotju z drugimi vojaškimi pokrivali omogočala boljše kroženje zraka in hlajenje. Predvsem pa je novo uniformo odlikoval praktičen kroj suknjiča s prsnima žepoma in dvema žepoma v spodnjem delu suknjiča. Ta suknjič je bil pravo zgodovinsko dejanje v svetu vojaških uniform, saj so z njim uvedli kroje odprtih suknjičev s kravatami za častnike. To je pomenilo tudi počasno slovo zastarelih krojev suknjičev z okornimi, visokimi in trdimi ovratniki, kar se je dokončno zgodilo po koncu velike vojne. Naslednja novost je bil usnjen pas, tako imenovani pas Sama Browna z oprtnikom diagonalno čez desno ramo za vojake ter dvema oprtnikom čez obe rami za častnike. Pas je imel obročke za obešanje dodatne vojaške opreme, od nožnice za sabljo do toka za revolver in torbice z daljnogledom. Vsekakor pa je bila pomembna tudi udobna obutev z vezalkami in gamašami ovijačami, ki so segale do kolen. Leta 1902 je britanska armada uvedla službeno

uniformo barve kaki. Barvne uniforme so se uporabljale samo še v reprezentativne namene. Tako je britanska vojska naredila prvi korak v smeri uvajanja zaščitne bojne uniforme. Številni sestavni deli, uporabljeni že pri uniformah kaki, so vplivali na oblikovanje novih uniform oziroma so se ohranili zaradi svoje praktičnosti.

Pred prvo svetovno vojno so evropske vojaške sile hitele uvajati svoje bojne uniforme tako zaradi oborožitvene tekme kot tudi vse bolj jasno izražene nevarnosti prihajajoče nove vojne, ki je grozila Evropi.

V nemški vojski so leta 1896 svoje kolonialne enote preoblekli v sivkaste in rjavkaste uniforme ter se pripravljali, da vso vojsko na domačih tleh preoblečejo v sivkasta oblačila, kar se je zgodilo leta 1910. Poleg tega so pripadniki nemške vojske dobili že prvo dodatno opremo za primer vojne: pasovi so postali rjavi, pasne spone medeninaste, škornji nepološčeni, nosili so telečnjake. V carski Rusiji so se leta 1907 uveljavile sivozelene uniforme, ki so zamenjale značilne temnozelenene. Z novo uniformo so se uveljavili čapke za častnike in podčastnike, srajce, krojene po vzoru ruske narodne noše, ohlapni zimski plašči in kučme ter široke hlače s škornji. V avstro-ogrski vojski se je leta 1909 začela uporabljati uniforma v »bojni« modrosivi barvi, ki so jo v armadi poimenovali ščukastosiva. To ni bilo nekaj novega, saj so pripadniki lovske enote uniforme v tej barvi nosili že vse 19. stoletje, prav tako pa še železničarji, inženirci in pripadniki enot za zveze. Suknjič s skritim zapenjanjem in štirimi zunanjimi žepi ter ovratnikom z našitkom v polkovni barvi z zvezdicami, ki so označevale rang nosilca, in dolge hlače v modrosivi barvi sta bila namenjena tako za vsakodnevno rabo kot tudi za boj. Skoraj sočasno so uvedli kapo iz blaga s črnim usnjenim senčnikom, kovinsko kokardo in naušnikoma, ki sta bila z gumboma speta na vrhu pokrivala. Uniformi je pripadal še plašč z barvnimi našitki puščičaste oblike na ovratniku, za zimske razmere pa še triprstne rokavice. Pehotni častniki so namesto škornjev dobili usnjene gamaše, usnjene pasove pa so nostalgичno še vedno ovijali z barvitimi ešarpami. Za konjenike te spremembe niso veljale, zvesti tradiciji so v prve

spopade v prvi svetovni vojni odhajali v vpadljivih modro-rdečih uniformah. Le francoska armada se je, kljub številnim poskusom s sivomodrimi in sivozelenimi uniformami, odločila, da ostane zvesta svojim živobarvnim uniformam. Z modrimi ali črnimi suknjiči v kombinaciji z rdečimi hlačami ter čeladami z grebenom in konjskim repom so bili na bojišču lahka tarča za nasprotnika. Prav številne žrtve med vojaštvom so leta 1915 povzročile preoblačenje vojske v bojne uniforme sivomodre barve.

UNIFORME SO SPREMINJALE SVOJO PODOBO TUDI MED VOJNO

Za najprimernejši uniformi glede varovalnega učinka sta se po preizkušnjah v različnih naravnih okoliščinah izkazali angleška in nemška, francoska pa preizkusa ni opravila.

Siva, sivozelena in sivorjava so vse bolj prevzemale mesto vsekakor očesu privlačnejših živahnih barv, uniforme pa so postajale tudi bolj praktične, udobnejše

Avstro-ogrske uniforme

in seveda sodobnejše. Pa vendar je bila kljub svoji nujnosti bojna uniforma v zaščitnih barvah samo kompromisna rešitev, saj so posamezni dodatki in oznake, od trakov na ovratnikih in gumbov, različnih pletenic, ešarp do oznak činov, na začetku ostajali tradicionalno barvni. Vendar so se jih znebili že v prvih tednih vojne.

Posebno vprašanje so bile čelade, nemške pikače, avstrijske dragonske ali francoske kirasirske, saj večinoma niso varovale glav. Francozi so preizkusili več modelov in iz teh poskusov je nastala značilna nizka čelada z grebenom, ki so jo poimenovali po generalu Augustu-Luisu Ardianu, ki je vodil poskusne izdelave. Italijanske čelade so skupaj s prsnim oklepom spominjale na rimsko vojaško opremo. Bile so precej težke in neudobne, tako da so jih zamenjali s čelado po francoskem vzoru. Leta 1915 se je pojavila tudi ploska skledasta angleška čelada, leto dni pozneje pa nemška M-16. Nemška vojska je te čelade uporabljala na bojišču, v zaledju pa so nemški vojaki

še vedno nosili pikače. Avstrijci čelad niso imeli, so pa nosili nemške in pozneje tudi že čelado »Berndorf« domače izdelave. Tako se je oblikovala nova podoba vojakov ne samo v tej vojni, temveč tudi v splošnem. V sodobni različici čelade še danes uporabljajo prav vse vojske. Uniforme so spreminjale svojo podobo tudi med vojno. Če omenimo samo avstro-ogrske, so iz sivoščukastih postale sivozelene. Suknjiči so izgubili visoke ovratnike, zamenjali so jih mehkejši položeni ovratniki. Kroj novega suknjiča v resnici ni bil nov, temveč povzet po suknjiču planinskih enot iz leta 1906. Z ovratnikov suknjičev so se med vojno umaknili našitki v polkovnih barvah oziroma so jih zmanjšali na ozek, pokončen trak, našit neposredno za oznako čina, na pokrivalih pa so bile oznake rodu in enot v obliki števil ter črk.

Ne samo da so bile med vojno uniforme vedno slabše krojene, vsako naslednje leto je bilo slabše tudi blago. Poleg predpisanih je bilo med vojsko videti veliko po svoje ukrojenih uniform, pa tudi

Napoleonov vojak

drugi deli oblačil so bili precej raznovrstni. Zaslediti je bilo različne škornje, čevlje, tipe gamaš itn. in tudi že ponošene uniforme v različnih odtenkih sive barve. Prva svetovna vojna je končala obdobje pisanih vojaških uniform in poskrbela za zaščitno vsesplošno vojaško sivino, ki se je zasidrala tudi v zavest ljudi. Barvite uniforme, polne okrasja, je danes mogoče videti le še pri gardnih uniformah nekaterih držav, ki so tudi tako ohranile spomin na vojaška oblačila pred več stoletji.

Literatura:

Janez J. Švajncar, *Vojna zgodovina, Ljubljana, 1998.*

Sergej Vrišer, *Uniforme v zgodovini, Slovenija in sosednje dežele, Ljubljana, 1987.*

Jürgen Kraus, *Vom Bunten Rock zum Kampfanzug, Ingolstadt, 1987.*

John Mollo, *Die bunte Welt der Uniform, 250 Jahre militärischer Tracht 17.–20. Jahrhundert, Stuttgart, Franckh'sche Verlagshandlung, 1972.*

POČASTILI SPOMIN NA BARONA ČEHOVINA

BESEDILO polkovnik Aleš Marič, Center za združeno usposabljanje
FOTO Bruno Toič

Letos mineva 210 let od rojstva in 165 let od smrti slavnega slovenskega junaka, barona Andreja Čehovina, po katerem je poimenovana vojašnica v Postojni. Na dan Čehovinovega rojstva so v prostori vojašnice postavili panoje, na katerih so opisani njegovi življenje in vojaške zasluge. 10. septembra, ob obletnici Čehovinove smrti, so pripadniki enot iz postojnske vojašnice šli na vojaški pohod k spomeniku pred njegovo rojstno hišo v Dolancih pri Štanjelu. Na slovesnosti so ob krajšem kulturnem programu položili venec in tako še dodatno pokazali predanost k ohranjanju spomina na enega izmed najpomembnejših mož slovenske vojaške zgodovine.

Andrej Čehovin se je rodil 26. avgusta 1810 v kmečki družini. Šolal se je v Postojni, Gorici, Novem mestu in Ljubljani. Spomladi 1831 se je kot podtopničar pridružil 4. notranjeavstrijskemu artilerijskemu polku in naslednje leto napredoval v nadtopničarja. Po uspešno opravljenem urjenju se je šolal na dvoletni polkovni šoli. Končal jo je z odličnimi rezultati in bil leta 1835 dodeljen bombardirskemu korpusu ter po opravljenem pripravljalnem tečaju sprejet v sedemletno bombardirsko šolo na Dunaju. Šola je izobraževala bodoče artilerijske častnike in je bila predhodnica leta 1852 ustanovljene artilerijske akademije. Po opravljenih petih letnikih je Čehovin zaradi dobrega uspeha šolanje nadaljeval v zadnjih dveh letnikih in bil leta 1841 povišan v podčastniški čin ognjičarja (Feuerwerker). Napredovanje do častniškega čina je v avstrijski artileriji potekalo počasi in Čehovin je leta 1847 dosegel šele podčastniški čin nadognjičarja (Oberfeuerwerker).

Po začetku revolucije marca 1848 in pojavu spopadov v Severni Italiji, kjer je lokalne upornike podprla piemontsko-sardinska vojska, je Čehovin sodeloval v spopadih s piemontsko-sardinskimi četami. Izkazal se je v bitki pri Montanari 29. maja 1848, v kateri je bil lažje ranjen, in je bil na predlog poveljnika brigade odlikovan s srebrno medaljo za hrabrost 1. razreda. Izkazal se je tudi 25. julija 1848, ko je v bitki pri Sommacampagni prevzel poveljstvo nad baterijo, saj je v spopadu padel njegov poveljnik. Za svoje ravnanje v bitki je dobil zlato medaljo za hrabrost, 28. julija pa ga je poveljnik avstrijske severnoitalijanske armade, maršal Joseph Radetzky, imenoval za poročnika. V začetku avgusta je sodeloval pri ponovni zasedbi Milana, 21. marca naslednje leto pa je sodeloval v bitki pri Mortari in 23. marca pri Novari. Za junaštvo v zadnji bitki je leta 1850 dobil viteški križ reda Marije Terezije in tako postal eden redkih avstrijskih vojakov, ki so dobili vse tri najvišje rede za hrabrost.

Po koncu spopadov je ostal v Severni Italiji, nekaj časa pa je bil z enoto tudi v Toskani. 1. novembra 1849 je bil povišan v čin nadporočnika. Hkrati je bil iz bombardirskega korpusa prestavljen v 2. artilerijski polk. Že z dodelitvijo reda Marije Terezije je bil poplemeniten, postal je vitez, 20. junija 1850 je bil povišan še v barona. Sredi decembra 1852 je bil imenoval za stotnika drugega razreda in prestavljen h konjenici. Služenje v konjenici je bilo prestižno, vendar se kot konjeniški častnik ni najbolje znašel in je bil marca 1854 prestavljen nazaj k 2. artilerijskemu polku. Septembra 1854 je napredoval v čin stotnika 1. razreda in bil prestavljen k 8. artilerijskemu polku. Konec julija 1855 je iz Mantove prišel na zdravljenje v Baden in 10. septembra istega leta umrl, verjetno za posledicami kolere. Pokopan je v Badnu, kjer so mu na pokopališču leta 1878 postavili spomenik. Leta 1898 so mu celopostavni spomenik postavili tudi v rodni vasi Dolanci pri Štanjelu.

20 LET VOJAŠKEGA VIKARIATA

Vojaški vikariat (VVIK) je enota Slovenske vojske, ki je bila ustanovljena 21. septembra 2000. Takrat je Vlada RS podpisala sporazum s Slovensko škofovsko konferenco o religiozno duhovni oskrbi vojakov SV katoliške veroizpovedi. 20. oktobra istega leta je bil podpisan sporazum med slovensko vlado in Evangeličansko cerkvijo o religiozno duhovni oskrbi vojakov SV evangeličanske veroizpovedi. Oba sporazuma sta bila podpisana na podlagi Ustave Republike Slovenije, ki zagotavlja celovito spoštovanje človekovih pravic, med katerimi zavzemata svoboda vesti in veroizpovedi (po 41. členu) pomembni mesti v zasebnem in javnem življenju. Vojaški vikariat praznuje letos 20 let svojega delovanja. V tem času so bili njegovi pripadniki pionirji razvoja in uvajanja religiozno duhovne

oskrbe v posamezne enote. Postali so nepogrešljiv sestavni del enot pri delu doma na terenskih usposabljanjih ali v mednarodnih operacijah in na misijah v tujini. Zaradi poklicne profesionalnosti so postali zaupniki v službenih, še bolj pa v osebnih, položajih enote ali posameznika.

Pripadnicam in pripadnikom Vojaškega vikariata iskreno čestitamo!

14. 5. 1970–25. 6. 2020

FRANC OSTRONIČ

Še danes ne moremo dojeti, da nas je nepričakovano zapustil naš sodelavec, pripadnik 20. pehotnega polka, štabni vodnik Franc Ostronič. Tako kot njegovi družina, prijatelji in znanci moramo tudi sodelavci sprejeti dejstvo, da se naš pokojni Franc ne bo več vrnil na svoje delovno mesto, na katerem je 28 let vestno opravljal svoje naloge. Vse od zaposlitve na Območnem štabu Teritorialne obrambe leta 1992 pa vse do takrat, ko se je z motorjem še zadnjič odpeljal iz celjske vojašnice, je bil v vojaški suknji velik domoljub. Franca smo poznali in cenili kot nasmejanega in pridnega delavca, športnika ter drugega vojaškega tovariša. V svoji karieri je vedno prevzemal pobudo in si prizadeval za skupne uspehe kolektiva ter enote. Bil je pobudnik številnih zamisli za izboljšanje dela na področju civilno-vojaškega sodelovanja. Kar petkrat je deloval na različnih mednarodnih dolžnostih, v Bosni in Hercegovini, Srbiji ter na Kosovu in dvakrat v Afganistanu. Kot zavzet športnik je sodeloval pri organizaciji športnih aktivnosti. Prav na dan svoje pogreba je bil odgovoren za organizacijo športnega dne 20. PEHP ob Velenjskem jezeru. Namesto smeha in veselja so ta dan prevladale solze. Druženje, ki bi ga morali preživeti v veselju, se je spremenilo v žalost ob njegovem prezgodnjem slovesu. Naj ti bo lahka domača zemlja, ki si jo ljubil.

Pripadniki 20. PEHP

27. 9. 1967–22. 7. 2020

IGOR RUS

Vsak izmed nas nekega dne zapusti svoje ljubljene, prijatelje in sodelavce. Spominjajo se nas po naših dejanjih. Prezgodaj nas je zapustil naš sodelavec, soborec, brat po orožju višji vodnik Igor Rus, ki se je pridružil enoti za JRKBO leta 2009. Spominjali se ga bomo kot nasmejanega in pozitivnega človeka. Vedno je bil pripravljen pomagati drugim in vesten pri opravljanju dolžnosti. S svojim znanjem je v enoti reševal izzive z zanosom in strokovnostjo. Bil je predan vojak domovini in svojim soborcem. Dragi Igor, naj ti bo zemlja domovine, ki si ji služil, lahka. Vsi prihajamo za teboj, da se ob ponovnem snidenju tam nekje spet skupaj nasmejimo ob spominjanju na naše skupne dogodivščine.

Pripadniki ČJRKBO 1. BR

POMEMBNI STA VZTRAJNOST IN POZITIVNA MISELNOST

BESEDILO Petra Miklaužič
FOTO osebni arhiv Maruše
Mišmaš Zrimšek

Maruša Mišmaš Zrimšek je že nekaj let izvrstna slovenska atletinja, z vidnimi rezultati doma in v tujini. Julija jo je Evropska atletska zveza izbrala za najboljšo atletinjo meseca v Evropi. Naziv si je prislužila z rezultatom v teku na 2000 metrov z zaprekami, ko je 16. julija v Ljubljani le manj kot tri sekunde zaostala za aktualnim svetovnim rekordom. Da je letos v vrhunski telesni pripravljenosti, je dokazala tudi z rezultatom v Berlinu, kjer je postavila že tretji letošnji državni rekord. Je zelo motivirana, njeni načrti za prihodnost poleg udeležbe na olimpijskih igrah prihodnje leto vključujejo še zaključevanje magisterija iz biokemije.

PRI TEKU JE BILA OD NEKDAJ NAJUSPEŠNEJŠA

Maruša Mišmaš Zrimšek prihaja iz Grosuplja in tam se je na začetku osnovne šole začela ukvarjati z atletiko. Njena starejši brat in sošolka sta že trenirala, kar jo je pritegnilo k temu športu. »Sprva nisem toliko uživala, trenirala sem zato, ker me je spodbujala mami. Vztrajala je, da sem športno aktivna,« je povedala o svojih atletskega začetkih. Na začetku je bilo vse skupaj samo igra, med katero je spoznavala različne discipline. »Tek sem vzljubila, ker sem bila vedno med boljšimi,« je pojasnila. Všeč so ji bile tudi druge discipline, kot so na primer skoki v daljino in višino. Pozneje se je ob vedno boljših rezultatih povečevala tudi njena ljubezen do teka. Proti koncu osnovne šole so se začela njena prva mednarodna tekmovanja in takrat se je prvič srečala s tekom čez ovire. Sprva so bile to proge na 300 in 400 metrov. V prvem letniku srednje šole se je uvrstila na mladinske olimpijske igre v Singapurju. »To je bilo zame posebno doživetje. Z družino nismo pogosto potovali, zato se mi je pot na drugi kontinent zelo vtisnila v spomin. Že odhod v tujino sem doživela kot nagrado za svoj trud,« je svoje spomine opisala danes uspešna atletinja. V Singapurju se je takrat uvrstila v finale in dosegla peto mesto. To jo je spodbudilo, da se je še bolj posvetila treningom atletike. Zamenjala je športnega trenerja in začela trenirati

Med treningi najraje teče po makadamu.

Glavna disciplina je tek na 3000 metrov z zaprekami.

v Ljubljani, kjer je bila tudi dijakinja gimnazije. Kljub statusu športnice posebnih ugodnosti v šoli ni zahtevala. »Vedno sem se znala prilagoditi in se organizirati tako, da sem zmogla opraviti vse svoje obveznosti,« je skromno pojasnila Maruša Mišmaš Zrimšek. Po končani gimnaziji je vpisala študij laboratorijske biomedicine na Fakulteti za farmacijo. Trenutno opravlja magisterij iz biokemije na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo. O tem, da je uspešna tako na športnem kot študijskem področju, je povedala: »V življenju je tako, da se moraš za nekaj odločiti in se potruditi za to stvar. Pomembni sta vztrajnost in pozitivna miselnost.«

NJENA MOČ JE V VZDRŽLJIVOSTI

Glavna disciplina Maruše Mišmaš Zrimšek je tek na 3000 metrov z zaprekami. Že zgodaj je spoznala, da rada teče čez ovire, pri čemer ji ni bilo pomembno, ali so bile proge kratke ali dolge. Pokazalo se je, da njena moč ni v hitrosti, temveč v vzdržljivosti. Razložila je, da je svojo disciplino odkrila po naključju. »Nekajkrat sem že tekla na 2000 metrov z zaprekami. Leta 2013 sem se udeležila evropskega ekipnega prvenstva, saj so v slovenski ekipi potrebovali nekoga, ki bi tekla na 3000 metrov z zaprekami. Ker ni bilo nikogar primernejšega, so predlagali mene, saj sem že imela izkušnje s krajšo disciplino. Na tisti tekmi sem prvič tekla v tej disciplini in zmagala. Postavila sem tudi nov državni rekord,« je odkritje svojega potenciala pojasnila mlada slovenska tekačica. Leta 2016 je dosegla normo za olimpijske igre v Riu de Janeiru, ki se jih zaradi poškodbe ahilove tetive ni mogla udeležiti. Takrat si je vzela čas za rehabilitacijo in načrtovala, da bo leta 2020 v najboljši telesni pripravljenosti, kar je tudi uresničila. Normo za olimpijske igre v Tokiu je uspešno izpolnila že lani na prvem tekmovanju. Najponosnejša je na uvrstitev v finale svetovnega prvenstva v Dohi. Dosegla je 12. mesto v teku na 3000 metrov z zaprekami, kar je njena najboljša uvrstitev. »Na olimpijske igre sem se intenzivno pripravljala. Priprave sem začela novembra lani in na februarških tekmah se je moj trud že obrestoval. Potem pa je koronavirus vse ustavil. Kljub vsemu sem v tem

času dobro trenirala,« je povedala in dodala, da še naprej ostaja v vrhunski telesni pripravljenosti. Zaradi težav z ahilovo tetivo v koronačasu je več trenirala na kolesu, kar je pokazalo dobre rezultate. Na 14. atletskega tekmovanja v Marseillu je 3. septembra v teku na 1500 metrov zasedla tretje mesto, teden dni pozneje pa je 13. septembra na berlinskem tekmovanju ISTAF v teku na 3000 metrov z rezultatom 9:20:68 za tri desetinke izboljšala tretji državni rekord.

PODPIRA JO DRUŽINA, ŠE POSEBEJ NJEN MOŽ

Pozimi običajno trenira dvakrat na dan, že dopoldne opravi prvi trening teka. Najraje teče po makadamu. Nato se na fakulteti udeleži obveznih vaj v okviru magistrskega študija. Popoldne v Ljubljani na stadionu trenira s trenerjem. Zunaj sezone so treningi intenzivnejši, med sezono pa manj naporni. Posebno vlogo v njeni karieri ima njen trener, s katerim se dobro razume. »Je pozitiven človek, zna me motivirati in spodbujati. Če gre kaj narobe, se vedno prilagodi,« je povedala športnica. Podpira jo tudi njena družina, še posebej mož, ki je rekreativen tekač in kolesar. Z njo obiskuje treninge in tekmovanja ter jo spodbuja. Lani sta se po poroki odpravila na medene tedne na višinske priprave v Sankt Moritz v Švici. »Ni se nama bilo težko dogovoriti, rada sva skupaj in se ukvarjava s športom, zato je bila odločitev preprosta,« je svoje prve izkušnje v zakonskem stanu pojasnila Maruša Mišmaš Zrimšek. V prostem času rada kuha in peče, vzame si tudi čas za počitek. V Športni enoti Slovenske vojske je zaposlena od leta 2016. »Takšne zaposlitve si želi vsak športnik. Ko sem izpolnila pogoje za zaposlitev, sem z veseljem sprejela mesto v Slovenski vojski. To mi predstavlja varnost in samostojnost. Mirno in brez skrbi se lahko osredotočam na treninge,« je pojasnila naša vrhunska atletinja.

MOTERM – SLOVAR MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

Pred skoraj letom dni smo na dan slovarjev, 16. oktobra, na notranji mreži Ministrstva za obrambo postavili slovar MOterm. Zaposlenim na Ministrstvu za obrambo in v Slovenski vojski smo namreč želeli omogočiti dostop do angleških in slovenskih terminov obrambno-vojaške terminologije, ki jih potrebujejo pri svojem delu.

V objavljenem delu slovarja so iztočnice in njihovi prevodi, vključno s kraticami ter področji rabe, slovar pa se bo sproti dopolnjeval in posodabljal. Neobjavljeni del slovarja, v katerem so poleg naštetega še definicije terminov in njihovi prevodi, je v obliki slovarskih gesel zbran na notranji terminološki bazi Oddelka za prevajanje, tolmačenje in lektoriranje Šole za tuje jezike. Načrtovano je, da bo terminološka baza kot spletni slovar v prihodnosti na voljo tudi za notranjo in zunanjo javnost. Njena oblika bo prilagojena potrebam uporabnikov in informacijskim zmožnostim. Zagotovo pa bo naše glavno vodilo omogočiti uporabniku dostop do uporabnega slovarskega izdelka.

V MOtermu se zbirajo posodobljeni termini iz Angleško-slovenskega vojaškega terminološkega slovarja (2006), posamezni termini iz Natove baze NATOTerm, novi termini, ki nastajajo pri prevajanju tuje literature in terminološkem usklajevanju, ter termini, ki jih na obrazcu za terminologijo v obravnavo pošiljajo zaposleni Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske. Poleg naštetega so v slovarju tudi čini Slovenske vojske. V notranji bazi so ti prevedeni še v francoščino, vendar francoskih prevodov zaradi dvojezičnosti slovarja nismo vključili v spletno različico. Seznam činov v vseh treh jezikih je objavljen na notranji mreži

BESEDILO Ana Hazler, Šola za tuje jezike

ministrstva. Vsi termini, ki so vneseni v slovar, imajo najvišjo stopnjo zanesljivosti. To pomeni, da so vojaško in jezikovno strokovno pregledani ter da jih je potrdila Komisija za standardizacijo terminologije na Ministrstvu za obrambo. Če bi imel kateri izmed terminov nižjo stopnjo zanesljivosti, bi bilo to v slovarju ustrezno označeno.

Ker terminološko delo zahteva povezovanje jezikovne stroke in obrambno-vojaške stroke, za katero se terminologija ustvarja ter ureja, je dobro sodelovanje obeh pomembno za kakovostno terminologijo. Tako so zaposleni in vsi drugi, ki jih to področje zanima, vabljeni k soustvarjanju slovarja. Zaposleni lahko svoje predloge za presojo in obravnavo terminov oddajo na notranji mreži ministrstva z obrazcem za terminologijo, drugi pa lahko to uredijo na spletni strani Slovenske vojske pod zavihkom Vojaška terminologija. Po pregledu predloga termina in presoji njegove ustreznosti se začne obravnavati termina, v katero so vključeni jezikoslovci ter področni strokovnjaki iz obrambno-vojaškega sistema. Ko o terminu dosežejo soglasje, sklenejo tako imenovani terminološki dogovor, ki se pošlje v končno potrditev Komisiji za standardizacijo terminologije. Nato se potrjeni termin vnese v terminološko bazo in objavi v internem slovarju. Tako skrbimo za ohranjanje in razvoj slovenske obrambno-vojaške terminologije in si prizadevamo, da bi se zavedanje o njenem pomenu razširilo tudi med vse njene uporabnike. S skupnim oblikovanjem slovarja obenem dragoceno prispevamo k dediščini slovenskega jezika in govorcem slovenščine omogočamo izražanje v vojaški stroki v njihovem jeziku. Naj vam bosta uporaba novega slovarja MOterm in sodelovanje pri njegovem nastajanju v veselje in pomoč.

Lahkotnost poletja tu in tam prinese pod roko različno čtivo. Moje poletno branje je bila Slava vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja, ki sem jo z zanimanjem prebiral. Letošnje poletje smo, bolj kot pretekla leta, dopustovali doma. Spoznavali in ponovno odkrivali smo lepoto svojega raja pod Triglavom. Nemalokrat je bilo slišati začudenje, v kako lepi deželi živimo in se tega pogosto niti ne zavedamo. Vse to me je vodilo v spoznanje o tem, kako neizmerno veliko dobroto, domovino, imamo. Kako se torej v njej počutimo? Lahko nam je vedno znova neizmeren vir navdiha, veselja, lepote, sreče, ponosa in še bi lahko našteval. Občudovanje domovine v resnici vodi v občutek hvaležnosti za vse, kar nam je preprosto zastoj dano. Domovino vsak preprosto vzljubi. Morda se sprašujete, kaj imata pri tem skupnega vojaška in šolska obrt. Odgovornost za domovino imata večino oboje, saj omogočata izobraževanje in vzgajanje mladega rodu ter varujeta vse, kar premore domovina. O povezanosti obeh, izobraževanja in vojaščine, Janez Vajkard Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske piše tako: »Ako je pošten rodoljub dolžan časti svoje domovine v vseh primerih kri in življenje, ji je dolžan v prav nič manjši meri služiti s peresom, da v svatu v vsaki priložnosti zaslovi. Ta

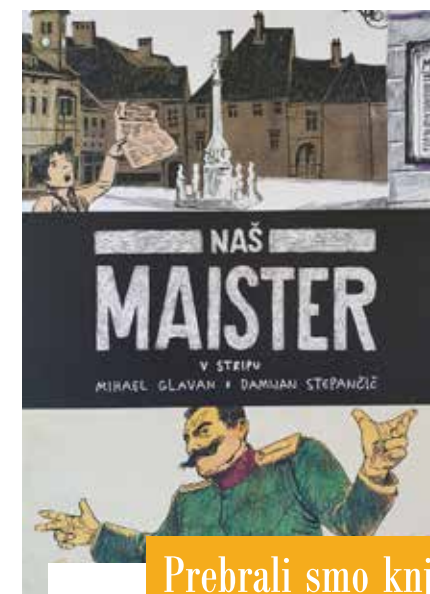
Spodbudna misel

SLUŽITI Z OROŽJEM IN PERESOM

čast, pravim, zavezuje ne le orožje, ki ga nosimo ob strani, ampak tudi tisto, ki ga nosimo za ušesom, namreč pero, če smo oboje vajeni sukati. Zakaj prav ista narava, ki nam je vsadila ljubezen do domovine, nam je naklonila tudi najrazličnejše možnosti za pospeševanje njene slave ter nam naložila dolžnost, da ji z vsemi močmi služimo. Zategadelj moramo domovino ljubiti in spoštovati tako kakor starše.«

Ta notranji duhovni vzgib ljubezni do domovine naj nam bo neizmeren vir moči in vztrajnosti v prizadevanjih za vse dobro, ki ga lahko naredimo vsak na svojem področju. Ostanite zvesti bogu in domovini.

VVU X. r. Dejan Glavač, VVIK

Prebrali smo knjigo

NAŠ MAISTER V STRIPU

Biografije znanih osebnosti so priljubljena knjižna zvrst. Za željne bralne pustolovščine so še posebej zanimive biografije v stripu. Po stripu o Franju Malgaju, borcu za severno mejo, zaslužnem, da je Mežiška dolina pripadla matični domovini Sloveniji, je letos izšla tudi biografija v stripu o generalu Maistru, domoljubi, pesniku in vojaškem strateškem voditelju, ki je v prvi svetovni vojni priporil velik del slovenskega narodnostnega ozemlja na Štajerskem v našo trajno posest. Strip je namenjen srednješolcem in odraslim bralcem ter dokazuje, da sta general Maister in njegovo življenje zanimiva za knjižno upodobitev tudi danes. Njegovi pogum, zanimiv videz in dinamično življenje so bili odlična podlaga za avtorja dr. Mihaela Glavana, velikega poznavalca življenja in dela generala Maistra, ter uveljavljenega slovenskega ilustratorja in slikarja Damijana Stepančiča, da sta ustvarila sveže knjižno doživetje. To je hkrati poklon našemu vzorniku ter, po besedah avtorja, enemu najbolj vsestranskih velikih Slovencev. Avtor pripovednega dela dr. Mihael Glavan se je odlično spoprijel z izzivom, kako na kratko povedati čim več, in opozoril na nekatera do zdaj ne toliko znana dejstva iz generalovega življenja. Stripovske risbe Damijana Stepančiča pa zaožrožijo pripoved o Maistrovem poklicnem in zasebnem življenju v razburljivo ter napeto stripovsko zgodbo.

mag. Jerica Pavšič

NAGRADNA KRIŽANKA

	DOLG ČLE- NONOŽEC	LUŽA, MLAKA	EPSKO PESNIŠTVO	KRALJ ŽIVALI	ZMES CEMENTAIN AZBESTAZA PLOŠČE	ŠPANSKO IME MESTA TERRASA
OKOSTJE						
PREVLEKA ZASTENO						
HR. PEVEC DRAGO- JEVIČ						
OSRED. SL. KNJIŽNICA				ROBERT REDFORD		
POJAV NA TEKOČINI				ZDRAVLJNA RASTLINA		

Avtor: Vladimir Milovanović, NAJETO PERO	ZABOJ ZA TOVOR NA VOZILU	POT. CESTA V MESTU	TENIŠKI LOPAR	TINE OREL	JUŽNOAM. INDIJANEC	SL. MATEM. (JURIJ)				LEPOTNA KRALJICA		
										GL. MESTO ŠVICE		
KRALJEVA PRILEŽNICA									SRBSKI IGRAL. ŽI. VOJINOVIČ ZI(D)			
ITALIJANSKA IGRALKA DUŠE								JAPONSKI BUDIZEM			PRIPRAVA ZALIKANJE	PREBIVALKA BRETANJE
								DESKAR KOŠIR				
KAČJI GLAS				GORA V POSOČJU				PLOD BUKVE			LARA BARUCA	
				ANTIČNI GERMANI				OZEK KOS BLAGA			VERDIJEVA OPERA	
KIS					GLASBENO ZNAMENJE				IND. REŽI- SER. (MIRA)			
					RADIO OF				PRIS. ČLAN SODIŠČA			
SLOVENSKI ROKO- METAŠ (JURE)						PLAHA GOZDNA ŽIVAL				DWIGHT E.- SENHOWER		
						POŽELENIJE				OKRASNA CVETLICA		
	MLINSKI ŽLEB	ZEMELJSKI PLIN	SORTA, ZVRST					EGIP. POLIT. (ANVAR)				
			DEL ROKE					ROBERT (KRAJŠE)				
PLAZILEC							PRIPR. ZA KRESANJE					
							SP. DEL POSODE					
VEČ OTROK, OTROCI								KONICA, ŠPICA			NEZNANEC	
								ALENKA BIKAR			NUŠA LESAR	
TV-VODI- TELJICA KULJAJ						VOJAŠKI OBVEZNIK PRED SLUŽENJEM VOJ. ROKA						
SLOVENSKI PESNIK (IVO)						ŽENSKA KI KAJ OBIRA						

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke: MLADI IN VOJSKA.

Nagrade prejmejo:

- > **Damjan Čermelj**, Poklukarjeva 20, 1000 Ljubljana,
- > **Fani Gorjup**, Novi log 7 b, 1430 Hrastnik,
- > **Ivan Šorli**, Jesenica 24, 5282 Cerkno.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilne rešitve tokratne križanke nam pošljite do srede, 14. oktobra 2020, na naslov: Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana, ali na elektronski naslov: urednistvo.sv@mors.si.

POIŠČI 5 RAZLIK

Rešitev iz prejšnje številke

REVIJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI, OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKI: Jerneja Grmadnik, Petra Miklaužič

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVANJE IN PRELOM: Agencija Adeo

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7500 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno stališče Ministrstva za obrambo RS.

Nenaročenega gradiva in fotografij ne vračamo.

Naslednja številka izide 26. oktobra 2020.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je članica Evropskega združenja vojaških novinarjev (EMPA).

**Pomagajte zajezi
širjenje novega
koronavirusa.**

#OstaniZdrav

Aplikacija za varovanje zdravja in življenja ljudi

Prenesite mobilno aplikacijo #OstaniZdrav še danes in pomagajte zajezi širjenje novega koronavirusa. Z uporabo aplikacije pomagajte zdravstvenim delavcem, da vas lahko hitro obvestijo, če ste bili v stiku z okuženim. Tako boste lahko zaščitili sebe in druge.

Ob uporabi aplikacije #OstaniZdrav boste ves čas ostali anonimni. Če pridete v tvegan stik z okuženim, vas aplikacija o tem obvesti in vam da jasna navodila, kako ravnati. Ne razkrije niti imena niti kraja srečanja.

Imam izbiro. Ravnam odgovorno.

**Naložite si
#OstaniZdrav
še danes.**

App Store

Google Play

